

Kuuloviesti

1/2025

kuuloliitto.fi

**Kimmo Lehtosen
työsuhde purettiin
syrjivin perustein** ■ 8

**Kun äänet
ärsyttävät** ■ 12

8 Kimmo Lehtosen työsuhde purettiin syrjivin perustein

●●●● 11 Kuuloliitto palkitsi esteettömyysryitys Riesa Consultative Oy:n Herkällä korvalla -palkinnolla

Palkinto on myönnetty joka toinen vuosi taholle, joka on esimerkillisellä toiminnallaan parantanut kuuloesteettömyyttä.

●●●● 14 Kun äänet ärsyttävät

Henkilö, jolla on misofonia, kokee herkkyyttä ja negatiivisia tunteita, jopa vastenmielisyyttä, muiden ihmisten tuottamille äänille.

Kannen kuva: Rodeo.fi

Kuulo koje Paristo.fi

Kuulokojeparistot ja tarvikkeet parhailta valmistajilta, nopeasti kotiin toimitettuna.

Rayovac Extra -kuulokojeparistot (10, 312, 13, 675):

10x kiekkoa 34€ tai 3,40€ / kiekko. (Yhdessä kiekossa 6 paristoa)

Osta enemmän ja säästä enemmän -alennukset:

- Tilausmäärä **0–14** kiekkoa: **3,40 €/kiekko** (Ei alennusta).
- Tilausmäärä **15–24** kiekkoa: **3,06 €/kiekko** (-10% ovh:sta).
- Tilausmäärä **25–59** kiekkoa: **2,89 €/kiekko** (-15% ovh:sta).
- Tilausmäärä **+60** kiekkoa: **2,72 €/kiekko** (-20% ovh:sta).

**Osta
enemmän
ja säästä
enemmän!**

Voit tilata myös soittamalla numeroon 045 168 0508

Myös muita merkkejä:
Ansmann, Panasonic, Duracell, PowerOne.
Saatavilla myös väliletkaa 30cm **3€** sekä vahasuojia.

Nyt sinäkin voit tilata markkinoiden parhaat kuulokojeparistot edullisesti suoraan www.kuulokojeparisto.fi tai jättämällä tilauksen sähköpostitse: info@kuulokojeparisto.fi, tai tekstiviestillä numeroon: **045 168 0508**. Toimitus kirjeenä **3,90 €/lähetys**. Puhelimitse ja sähköpostitse tehtyihin tilauksiin 14 päivää maksuaikaa. Lasku tulee toimituksen mukana. Ei laskutuslisää tai piilokuluja. Verkkokaupassa tehtyjä ostoksia välittää OP Checkout, joka tarjoaa monipuoliset maksuvaihtoehdot. Tutustu ehtoihin verkkokaupassa. Toimitamme tuotteet Ivalosta, toimitusaika 1–3 arkipäivää.

Kuuloliitto ry:n julkaisu
90. vuosikerta ja
4. kertaa vuodessa

Seuraavaa lehteä varten
toimitettavan aineiston
tulee olla toimituksessa
viimeistään 21.4.2025.

Kuuloliitto ry

Ilkantie 4, 00400 Helsinki
Puh. (09) 5803 830
kuuloviesti@kuuloliitto.fi

Vastaava päätoimittaja

Sanna Kaijanen
p. 040 508 1716

Päätoimittaja

Juha Hietala
p. 050 569 7978

Toimitus

Annette Fagerström
p. 044 7022 747

Toimitusneuvosto

pj. Ilkka Puhakka

Kuuloviestin tilaukset ja osoitteenmuutokset

www.kuuloliitto.fi
tai 045 7733 4460
Tilauhinta 35 € vsk
muille kuin jäsenille

Ilmoitusmyynti

Jaana Martiskainen
TJM-Systems Oy
puh. 044 566 719
jaana.martiskainen@tjm-
systems.fi

Graafinen suunnittelu

Hannamari Kovanen,
Noon Kollektiivi

Painopaikka

Reusner AS, Tallinna

www.kuuloliitto.fi
www.moottorikorvat.net
ISSN-L 0023-5741
ISSN 0023-5741 (painettu)
ISSN 2242-6752 (verkkolehti)

Kuuloliitto muutosten edessä

STEA:n ilmoitus avustusleikkauksista oli loppuvuodesta monelle järjestölle odotettu, mutta silti järkyttävä uutinen.

Leikkauksia on luvassa vielä lisää, sillä kuluvan hallituskauden aikana sote-järjestöjen avustuksia on tarkoitus vähentää noin kolmanneksella.

STM:n asettama selvityshenkilö **Mika Pyykkö** esittää alkuvuodesta julkaistussa raportissaan vaihtoehtoja avustusten myöntämiseen tulevaisuudessa. Raporttiin on suhtauduttu sote-järjestöissä kriittisesti, sillä vaihtoehtojen nähdään kaventavan järjestöjen itsemääräämisoikeutta ja lisäävän valtion ohjausta: toimintaa ehdotetaan sidottavaksi jatkossa entistä tiukemmin yhteen valtakunnallisiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteisiin. Lisäksi avustettavan toiminnan tulee tukea yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa sekä perusoikeuksien toteutumista. Raportissa esitetään myös, että jatkossa avustusmäärät suhteutettaisiin järjestön varallisuuteen. Tämä olisi suuri haaste monelle järjestölle, sillä kiinteä omaisuus voi olla heikosti tuottavaa tai sitä on vaikea muuttaa rahaksi.

Sote-järjestöjen teettämän kyselyn mukaan 80 prosenttia suomalaisista pitää järjestöjen avustuksia vääränä säästökohteena. Järjestöt auttavat ihmisiä tavalla, johon julkinen sektori ei pysty. Vaikka järjestöjen toiminnan keskiössä on vapaaehtoistyö, nyt tehdyt leikkaukset vaikeuttavat olennaisesti keskusjärjestöjen mahdollisuuksia tukea paikallisyhdistyksiä ja niissä toimivia vapaaehtoisia.

Kuuloliitto täyttää tänä vuonna 95 vuotta. Liitto on ajanut kuulovammaisten asiaa jo lähes sadan vuoden ajan. Avustusleikkaukset tulevat vääjäämättä vaikuttamaan toimintaamme, mutta Kuuloliiton tilanne on kuitenkin kohtuullisen hyvä: jäsenmäärämme ei ole merkittävästi pienentynyt ja meillä on varsin aktiivisia vapaaehtoistoimijoita. Toimintamme vaikuttavuus ja näkyvyys on kasvanut vuosien saatossa – siinä on aihetta juhlaan.

Juha Hietala

Päätoimittaja

Kuva: Pirjo Tuominen / Eduskunta

Uusi vammaispalvelulaki astui voimaan

Eduskunta hyväksyi vammaispalvelulain uuden soveltamisalan joulukuussa ja laki astui voimaan tämän vuoden alusta. Soveltamisala määrittelee sen, ketä laki koskee eli ketkä voivat saada sen mukaisia palveluita ja millä perustein.

Soveltamisalaesityksestä poistettiin eduskunnan käsittelyssä niin kutsuttu elämänvaihe-rajoitus. Rajoitus olisi uhannut sulkea iäkkäitä kuulovammaisia pois vammaispalvelujen piiristä. Esitys törmäsi perustuslakiin, kuten myös edellisellä kaudella esitetty ikääntymisrajaus. Kuuloliitto kritisoi rajoitusta voimakkaasti.

Laki sisältää kuitenkin edelleen huolenaiheita. Monen asian määrittelevät hyvinvointialueiden omat soveltamisohjeet ja -käytännöt. Siksi Kuuloliitto vaikuttaa myös

lain soveltamiseen. Toivomme, että te jäsenet olette meihin yhteydessä, jos kohtaatte vammaispalvelujen saamisessa ongelmia tai askarruttavia tilanteita.

Kuulemme mielellämme myös positiivisista kokemuksista. Uuden lain myötä esimerkiksi oikeus viittomakielen ja puhetta tukevien tai korvaavien kommunikaatiokeinojen opetukseen muuttuu subjektiiviseksi. Odotus siis on, että aiempaa useampi saa jatkossa kyseistä palvelua.

Kuuloliitto järjestää uudesta laista useita webinaareja tänä vuonna. Webinaareissa avataan uutta lakia ja sen palveluja kuulovammaisten ihmisten näkökulmasta. Webinaarit on suunnattu erityisesti kuulovammaisille ja heidän läheisilleen, mutta tervetulleita ovat kaikki aiheesta kiinnostuneet.

Webinaarien seuraavat ajankohdat ovat ke 26.2., ti 18.3. ja ma 28.4. klo 17–18:30. Webinaarit löytyvät Kuuloliiton verkkosivuilta tapahtumakalenterista. Sinne lisätään aina myös Teams-osallistumislinkki. Ennakoilmoittautumista ei tarvita.

Jos sinun ei ole mahdollista osallistua webinaariin ja tarvitset neuvontaa, voit aina ottaa myös henkilökohtaisesti yhteyttä. ●

*Lisätietoja antaa asiantuntija **Anniina Horto-Lönnqvist**: anniina.horto-lonnqvist@kuuloliitto.fi, puh. 044 752 5561.*

TEKSTI: Anniina Horto-Lönnqvist

Parempaan kuulemiseen puolesta

www.kuuloxi.fi
kauppa.kuuloxi.fi

VERKKOKAUPPA
kauppa.kuuloxi.fi

Kuulontutkimukset • Kuulokojeet • Kuulonsuojaimet
Kuulonapuvälineet • Paristot ja tarvikkeet • Huollot

Kuulontutkimukset nopeasti ja ammattitaitoisesti

Huipputason kuulokojeet ilman jonottamista

<p>Jyväskylä Ilmarisenkatu 4 puh. 010 419 6644 myynti@kuuloxi.fi</p>	<p>Lappeenranta Kauppakatu 40 puh. 010 419 6640 lappeenranta@kuuloxi.fi</p>	<p>Helsinki Pohjoinen Rautatiekatu 15A puh. 010 419 6641 helsinki@kuuloxi.fi</p>
<p>Tampere Pellavantori 2 LH4 puh. 010 419 6642 tampere@kuuloxi.fi</p>	<p>Vantaa Laajaniityntie 2 A puh. 010 419 6643 vantaa@kuuloxi.fi</p>	

Löydät kaikki tarvikkeet kuulokojeen huoltoon ja puhdistamiseen verkkokaupastamme sekä palvelevista kivijaloistamme.

Mihin olemme menossa?

Kuuloliitossa on aloitettu strategian uudistamistyö. Työ aloitettiin syksyllä liittokokouksessa ja nyt pääsimme kunnolla työn touhuun henkilökunnan ja hallituksen yhteisessä työpajassa. Visioimme muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamia haasteita. Uusi strategia hyväksytään liittokokouksessa. Myös Sinä pääset mukaan strategiatyöhön. Tulemme kiertämään Suomea kevään aikana muun muassa alueellisilla järjestöpäivillä. Tule siis mukaan osallistumaan.

Strategian määrittää mitä liittomme haluaa saavuttaa. Yksinkertaistettuna strategia on suunnitelma siitä, miten organisaatio saavuttaa yhteisen innostavan tahtotilansa. Strategia vastaa kysymyksiin: mitä, miksi ja miten? Strategiaa tarvitaan varmistamaan toimintamme jatkuvuus. Strategian päivittäminen on erityisen tärkeää nyt kun avustuksiamme leikataan merkittävästi. Meidän on mietittävä mikä on toimintamme ydin ja mihin vähäiset resurssit suunnataan.

Perustehtävämme kuulovammaisten edunvalvojana on toimintamme kivi-jalka. Perustehtävä kuvaa olemassaolomme tarkoitusta. Strategia ohjaa toimintaamme perustehtävästä kohti tavoiteltua tulevaisuutta eli visioomme.

Strategiatyössä tärkeää on vaihtoehtojen analysointi. Miten maailma muuttuu ja miten me liittona muutumme mukana. Mihin suuntaan me haluamme liittomme toimintaa viedä. Erilaisia vaihtoehtoja analysoidaan sisäisen ja ulkoisen tilanteemme mukaan.

Strategiatyön hyötynä on, että se tuo selkeyttä, parantaa yhteistyötä ja auttaa meitä kehittymään nopeammin. Strategian avulla myös kirkastamme liittomme asemaa muiden järjestöjen joukossa.

Strategian luonti on ensimmäinen vaihe. Strategiasta johdamme sitten selkeät toimenpiteet. Strategia on parhaimmillaan silloin, kun se voimistuu itsestään ja tuottaa tuloksellisuutta ja tehokkuutta aiheuttavan ketjureaktion.

Olisiko sinulla ajatuksia Kuuloliiton tulevaisuudesta? Voit laittaa ajatuksiasi minulle puheenjohtajana.

Taru Reinikainen
Puheenjohtaja

● Nauraminen silmätippojen veroinen hoito kuivasilmäisyyteen

Nauraminen voi tuoreen tutkimuksen mukaan lievittää silmien kuivumista yhtä hyvin kuin tavalliset silmätipat. Nauruhoidon vaikutukset myös kestävät pitempään. Nyt julkaistussa tutkimuksessa 300 keskimäärin 29-vuotiasta kuivasilmäisyydestä kärsivää satunnaistettiin joko nauruhoitoon tai silmätippahoitoon kahdeksi kuukaudeksi.

Viiden minuutin nauruharjoituksia tehtiin neljästi päivässä, ja ne koostuivat naurua ja nauruilmeitä imitoivien lauseiden toistamisesta. Kun potilaita verrattiin tutkimusjakson päätteeksi, silmäoireet olivat lievittyneet yhtä paljon kummassakin ryhmässä. Naururyhmäläisten oireet tosin pysyivät kurissa pitempään varsinaisten harjoitusten päättymisen jälkeen.

Tarkkaa syytä nauruhoidon teholle ei tiedetä, mutta mahdollisia selityksiä on useita. Silmien kosteutta säätelevät rauhaset ovat pääosin hermottuneet parasympaattiseen hermostoon; nauru ja siihen liittyvät moninaiset lihasliikkeet voivat aktivoida sitä. Nauruharjoitukset voivat myös suoraan aktivoida silmälihaksia ja siten edistää kyynelten ja kuivumista ehkäisevien rasvojen eritystä.

Lähde: Uutispalvelu Duodecim

● Tinnitus yleistyy iän myötä – ei yhteyttä dementiariskiin

Tinnitus eli korvien soiminen näyttäisi yleistyvän ikääntymisen myötä, mutta toisin kuin kuulon heikentyminen, se ei ole yhteydessä suurentuneeseen dementiariskiin. Havainnot ovat mielenkiintoisia, sillä vaikka kuulon heikentyminen on liitetty muistisairauksien riskiin useissa tutkimuksissa, tinnituksen ja dementian yhteyksistä on tiedetty vähemmän.

Nyt julkaistut tulokset perustuvat yli 500 000 brittiläisen 40–70-vuotiaan terveystietoihin, ja niiden perusteella tinnituksen todennäköisyys suurenee selvästi kuusikymppisillä ja vanhemmilla. Tinnitus myös kehittyy useimmiten potilaille, joiden kuulo on heikentynyt.

Iän myötä havaittu kuulon heikentyminen liittyi suurempaan riskiin sairastua dementiaan, mutta samanlaista yhteyttä ei havaittu tinnituksen ja dementian väliltä. Vaikuttaisikin siltä, että tinnituksella ja dementialla ei ole yhteistä syntymekanismia, vaikka ne kummatkin yleistyvät iän myötä.

Lähde: Uutispalvelu Duodecim

● Pysy pystyssä talven liukkailla

Liikenneturvan kysely kertoo, että joka kolmas suomalainen liukastui viime talvena. Liukastuneista 43 prosenttia kertoi loukanneensa itsensä ja 7 prosenttia joutui käymään lääkärissä tapaturman vuoksi.

Aivovamman saa vuosittain arviolta 36 000 suomalaista ja jopa 60 prosenttia niistä syntyy kaatumisten ja putoamisten seurauksena.

Tapaturmavakuutuskeskuksen ennusteessa vuodelle 2024 työmatkatapaturmissa näkyy jopa 8 prosentin kasvu, mikä tekee yhteensä 24 000 työmatkatapaturmaa. Valtaosa tapaturmista on liukastumisia tai kaatumisia.

Seitsemän vinkkiä liukastumisen välttämiseksi:

- Tarkista jalankulkusää.
- Valitse kengät kelin mukaan.
- Käytä liukuesteitä.
- Varaa aikaa matkoihin.
- Keskity kävelemiseen.
- Anna palautetta kunnossapidolle.
- Huolehdi kunnostasi ja vireystilastasi.

Lähde: *Liikenneturva*

● Tutkimus: Stressiä voi alentaa elokuvateatterissa

Elokuvateatterit tarjoavat katsojille suuren valkokankaan elämykset ja mahdollisuuden irrottautua arjesta, mikä vaikuttaa positiivisesti myös mieleen. Tutkimukset osoittavat, että elokuvien katselu voi vähentää stressiä ja ahdistusta sekä tarjota syviä tunnekokemuksia, joita ei voi korvata kotikatsomoissa.

– Taiteella ja kulttuurilla on tutkitusti mielen hyvinvointia edistävä vaikutus. Elokuvan katsominen voi toimia loistavana tapana irrottautua arjen kiireistä ja kohentaa mielialaa. Elokuvien katselu voi vähentää stressiä sekä kuormitusta ja vaikuttaa myönteisesti tunteiden säätelyyn. Elokuvat tarjoavat usein positiivisia tunnekokemuksia sekä uusia näkökulmia ja oivalluksia, **Frans Horneman**, johtava psykologi MIELI ry:stä kuvailee.

– Kotona voimme häiriintyä monista erisyistä, mutta teatterissa keskitymme täysin sekä elokuvaan että toisiimme. Moni kokee elokuvissa tämän positiivisena asiana. Elokuvakokemus teatterisalissa on täysin erilainen ja mukaansatempaavampi kuin kotona, sanoo Filmikamarin toimitusjohtaja **Tero Koistinen**.

Lähde: *Suomen Filmikamari*

Kimmo Lehtosen taistelu sai aikaan korkeimman oikeuden ennakkopäätöksen, joka auttaa muita työsyRJINTÄä kohtaavia

TEKSTI JA KUVAT
Anniina Horto-Lönnqvist

Kimmo Lehtosen työsuhte purettiin koeajalla huhtikuussa 2019. Siitä alkoi 5,5 vuoden oikeustaistelu, joka päättyi viime vuoden lokakuussa 2024 korkeimman oikeuden päätökseen: työnantaja oli purkanut Lehtosen työsuhteen syrjivien perusteiden vuoksi.

Lehtonen kertoi kuulovammastaan heti työhaastattelussa. Näin hän teki aina. Lehtosen kuulovamma on perinnöllinen ja hän on käyttänyt kuulokojetta vuodesta 1998 lähtien.

– Kerroin, että minulla on perinnöllinen kuulovamma ja käytän kuulokojetta. Se ei ollut siinä tilanteessa millään lailla mikään ongelma, he eivät olleet mitenkään kiinnostuneita siitä.

Lehtonen palkattiin tarjolla olleeseen asunto-osa-keiyhtiöiden isännöitsijän tehtävään, johon hänellä oli soveltuva koulutus ja kokemusta isännöitsijän tehtävästä kaupungin palveluksessa. Työ sujui muuten hyvin, mutta kokouksissa oli haasteita kuulemisen kanssa.

Lehtonen epäili tarvitsevänsä uudet kuulokojeet ja oli jo ottanut yhteyttä Korvasairaalaan kuulontutkimuksen ajan varauksessa. Lehtonen kertoi tämän myös työnantajalleen, kun tämä viikon työskentelyn jälkeen kysyi, miten Lehtosella menee tehtävässä.

– Kerroin, että työn puolesta ei ollut ongelmia, mutta niissä kokoustilanteissa, joissa on enemmän ihmisiä, on ollut kuulemisen kanssa ongelmia. Kerroin siinä samalla, että olin ottanut yhteyttä Korvasairaalaan kuulontutkimuksesta ja että siitä oli sovittu Korvasairaalan kanssa.

Työnantaja ei kysynyt kuulo-ongelmista eikä ottanut siinä kohtaa asiaan mitään kantaa.

Myöhemmin työnantaja kysyi, milloin aika tutkimukseen oli. Lehtonen kertoi tutkimuksen olevan kuukauden päästä, mutta yrittävänsä saada aikaistettua sitä Kuulokoeapuvälinekeskuksen kanssa. Koeaikapurku tapahtui vielä samana päivänä, kun työnantaja näiden keskustelujen jälkeen pyysi Lehtosta huolehtimaan itsenäisesti kokouksen vetämisestä ja muistiinpanoista sihteerinä.

– Kerroin hänelle, että minulla on se kuulontutkimus sovittuna, en välttämättä pysty nyt hoitamaan tätä kokousta itsenäisesti. Hän sanoi, että selvä sitten, palveluksiasi ei enää tarvita täällä.

Koeaikapurun jälkeen Lehtonen otti yhteyttä omaan liittoonsa, jonka jäsen hän oli. Liiton juristi oli sitä mieltä, että koeaikapurku johtui ainoastaan kuulo-ongelmista ja neuvoi Lehtosta olemaan yhteydessä ensin työnantajaan ja ottamaan häneen uudelleen yhteyttä työnantajan vastauksen jälkeen.

Antamassaan selvityksessä työnantaja esitti, että koeaikapurun syynä olisi ollut työnantajan havaitsemat puutteet Lehtosen ammattitaidossa ja soveltumattomuus työhön ja työyhteisöön. Myöhemmin oikeudessa työnantaja vetosi siihen, että Lehtonen ei ollut kertonut kuulovaikeuksistaan kokouksissa.

Oikeuskäsittely käräjäoikeudessa oli pitkä ja raskas. Useampi istuntopäivä oli peruutettu ja siirretty uuteen

ajankohtaan. Irvokasta oli myös se, ettei käräjäoikeudessa ollut saatavilla lainkaan induktiosilmukkaa. Myöskään hovioikeuden istunnossa ei ollut kunnolla toimivaa, siirrettävää induktiosilmukkaa, mikä hankaloitti suuresti Lehtosen osallistumista hovioikeudessa oman asiansa käsittelyyn.

Tapauksessa riidatonta oli alusta lähtien se, että Lehtonen oli kertonut kuulovammasaan. YK:n vammaissopimuksen tulkinnan mukaan työnantajan olisi tällöin tullut oma-aloitteisesti pohtia kohtuullisia mukautuksia, kuten apuvälinettä kokouksissa toimimiseen.

Käräjäoikeus kuitenkin päättyi asiassa työnantajan kannalle, mikä oli Lehtoselle järkytys.

– Olin aivan suu auki ja asianajajani kanssa todella tyrmistyneitä, siis hetkinen mitä, käräjäoikeus on

kävellyt asiassa yhdenvertaisuusvaltuutetun antaman lausunnon ja yhdenvertaisuuslain ylitse?

Lopputulos oli sama hovioikeudessa. Oikeus keskittyi Lehtosen toiminnan tarkastelemiseen yhdenvertai-

suuslain ja työnantajan velvollisuuksien sijaan. Lehtonen ei kuitenkaan aikonut luovuttaa.

– Keskustellessani asianajajani kanssa asian jatkokäsittelyluvan hakemisesta korkeimmasta oikeudesta, hän kertoi,

ettei tähän asiaan liittyen ollut olemassa mitään ennakkopäätöstä ja hänen mielestään tämä asia, jos mikä, kuuluisi korkeimman oikeuden ratkaistavaksi.

– Jos Suomi on oikeusvaltio ja täällä on laki, jota työnantajien pitää noudattaa. Kun näin ei tehdä ja alemmat oikeusasteet kävelevät vielä sen lain ylitse, silloin Suomi ei ole oikeusvaltio. Päätin siinä tilanteessa, että >>

"Kerroin hänelle, että minulla on se kuulontutkimus sovittuna, en välttämättä pysty nyt hoitamaan tätä kokousta itsenäisesti. Hän sanoi, että selvä sitten, palveluksiasi ei enää tarvita täällä."

en anna periksi, vaikka riski häviöstä oli olemassa. Jos kaadun, kaadun sitten saappaat jalassa.

Korkein oikeus myönsi asialle jatkokäsittelyluvan ja omassa käsittelyssään katsoi, että työnantaja oli purkanut työsopimuksen syrjivällä perusteella. Työnantajan olisi tullut ennen työsopimuksen päättämistä selvittää, kykenisikö työntekijä kuulovammastaan huolimatta suoriutumaan työtehtävistään kohtuullisten mukautusten avulla.

Työnantaja määrättiin maksamaan korvauksena työsopimuksen perusteettomasta päättämisestä kuuden kuukauden palkkaa vastaava määrä 16 800 euroa sekä yhdenvertaisuuslain mukaisena hyvityksenä 3 000 euroa. Korvaukset maksettiin täysimääräisesti korkoineen kolme päivää ennen tätä haastattelua.

Nyt Lehtonen voi omien sanojensa mukaan vihdoinkin alkaa unohtamaan tuon ajan, vaikka tällainen päätös työuralle harmittaa kovasti. Toisille kuulovammaisille Lehtosella on kaksi tärkeää neuvoa: kannattaa kertoa avoimesti ja täysimittaisesti omista kuulo-ongelmistaan työhaastattelussa ja ottaa ne esille työnantajan kanssa työntöön alkamisen jälkeenkin, koska tällöin vastuu siirtyy työnantajalle.

Lisäksi Lehtonen kehottaa miettimään liittymistä oman alan ammattiliiton jäseneksi ja selvittämään liiton vakuutusten kattavuus ja sisältö. Liiton vakuutus korvasi Lehtosen oikeudenkäyntikulut käräjäoikeuden käsittelyn osalta.

Lehtosen tapaus toimii jatkossa ennakkopäätöksenä, joka ohjaa ratkaisun tekemistä alemmissa oikeusasteissa. Hänen ansiostaan moni muu voi saada helpommin oikeutta, jos joutuu kohtaamaan työelämässä vastaavaa syrjintää. Kuuloliitto työskentelee sen eteen, että työnantajat myös lähtökohtaisesti tunsivat paremmin kohtuulliset mukautukset ja niihin saatavan työolosuhteiden järjestelytuen. ●

Yhdenvertaisuuslain (2015, 2023) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta, ehkäistä syrjintää ja tarjota oikeusturvaa syrjinnän kohteeksi joutuneelle. Yhdenvertaisuuslakia sovelletaan julkisessa ja yksityisessä toiminnassa ja se koskettaa eri alojen työntekijöitä.

Lain 15 pykälä käsittelee erityisesti vammaisen henkilön oikeutta kohtuullisiin mukautuksiin. Kohtuullisia mukautuksia tulee tehdä työhönoton ja työelämän lisäksi koulutuksessa, viranomaistoiminnassa sekä tavaroiden ja palvelujen tarjoamisessa. Kohtuullisilla mukautuksilla varmistetaan, että vammaisen ihminen pystyy tekemään töitä ja etenemään urallaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.

Kohtuullinen mukautus on lähtökohtaisesti aina yksilöllinen ratkaisu. Samanlainen kuulovamma voi vaatia erilaisia mukautuksia työtehtävästä ja työympäristöstä johtuen. Kohtuullinen mukautus voi olla mm. muutosparannus työympäristöön, laitteiden ja apuvälineiden hankinta tai toisen henkilön apu.

Työnantajan odotetaan osallistuvan rahallisesti kohtuullisten mukautusten tekemiseen, mutta se voi hakea mukautuksiin myös työolosuhteiden järjestelytukea. Sitä voi saada enintään 4000 euroa. Kuulovammainen työntekijä voi saada vaativia ja kalliita apuvälineitä työhön myös Kelan ammatillisena kuntoutuksena.

TEKSTI: Anniina Lavikainen

Riesan työntekijät Joel Hentunen, Mika Borg, Anni Kyröläinen, Ella-Riikka Isometsä ja Atso Ahonen.

Esteettömyyden arvioinnissa ja kehittämisessä olennaista kokonaisvaltaisuus

TEKSTI Juha Hietala

Kuuloliitto palkitsi esteettömyysyritys Riesa Consultative Oy:n Herkällä korvalla -palkinnolla loppuvuodesta 2024. Toimitusjohtaja **Mika Borgin** mukaan Riesan tavoitteena on parantaa rakennettujen ympäristöjen esteettömyyttä ja edistää yhdenvertaisuutta, jotta kaikilla olisi mahdollisuus toimia vaivattomasti ja osallistua täysipainoisesti yhteiskuntaan.

Kuuloliiton Herkällä korvalla -palkinto vahvisti yrityksessä uskoa siihen, että he ovat oikealla tiellä esteettömyyden edistämässä.

– Palkinto muistuttaa meitä siitä, kuinka tärkeää on kuunnella ja ymmärtää erilaisia tarpeita, jotta voimme luoda ympäristöjä, joissa kaikilla on mahdollisuus osallistua vaivattomasti, toteaa Mika Borg.

Riesan päätuote on Esteettömyysindeksi, mittari esteettömyyden arvioimiseen, joka tarjoaa Borgin mukaan organisaatioille selkeän ja käytännönläheisen mittarin esteettömyyden arviointiin ja kehittämiseen kiinteistöissä.

– Tavoitteenamme on auttaa asiakkaitamme parantamaan tilojen käytettävyyttä kaikille käyttäjäryhmille – aina fyysisesti toimintarajoitteisista henkilöistä vanhuksiin ja lastenrattaiden kanssa liikkuviin.

Riesa tekee parhaillaan yhteistyötä Crowdsorsa-yrityksen kanssa, jonka kanssa he toteuttavat joukkoistamishankkeita kaupunkiympäristössä.

– Näissä projekteissa asukkaat voivat valokuvata esimerkiksi joukkoliikennepysäkkejä ja suojateitä, ja >>

kerätty data auttaa meitä analysoimaan ja viestimään alueiden esteettömyyden nykytilaa sekä tunnistamaan kehitystarpeita.

Borg arvioi, että esteettömyyden parissa toimivat yritykset tuovat olennaisen lisän palveluihin omalla osaamisellaan ja innovatiivisilla ratkaisullaan.

– Esimerkiksi Riesan Esteettömyysindeksi saa sekä yritykset että julkisen sektorin kiinnostumaan esteettömyydestä entistä enemmän. Yritykset ovat keskeisessä roolissa esteettömyyden edistämässä, sillä ne voivat tarjota käytännön työkaluja ja palveluja, jotka tekevät esteettömyydestä saavutettavampaa ja ymmärrettävämpää.

Borgin mukaan esteettömyyden kehittämisessä yksi suurimmista haasteista on, että esteettömyyden tilaa on vaikeaa hahmottaa ilman selkeää mittaria.

– Usein keskustelu rajoittuu yksittäisiin ratkaisuihin ilman kokonaiskuvaa tilanteesta. Tämä voi johtaa siihen, että esteettömyyden kehittäminen jää pinnalliseksi, eikä se huomioi kaikkia tarvittavia osa-alueita. Esteettömyysindeksimme on suunniteltu ratkaisemaan tämä haaste tarjoamalla kokonaisvaltaisen mittarin esteettömyyden arviointiin ja kehittämiseen. Näin asiakkaat voivat kohdistaa toimenpiteet ja resurssit oikeisiin kohtiin.

Riesan tarjoamissa palveluissa tärkeällä sijalla on myös kuulo- ja näkemisympäristö.

– Kuuloesteettömyys on olennainen osa esteettömyyden kokonaisuutta, vaikka sitä ei aina huomata samalla tavalla kuin liikkumiseesteettömyyttä. Haluamme varmistaa palveluillamme, että kokonaisvaltainen esteettömyys tulee huomioituksi.

Borg arvioi, että tulevaisuudessa yhteiskunnan saavutettavuus tulee nousemaan yhä tärkeämmäksi erityisesti Euroopassa, jossa väestö ikääntyy vauhdilla.

– Lainsäädännön muutokset tulevat vaatimaan organisaatioilta entistä suurempia panostuksia esteettömyyteen, ja organisaatiot tarvitsevat selkeitä mittareita, joiden avulla ne voivat arvioida ja kehittää esteettömyyttä organisaatiossaan. Uskon, että Riesan Esteettömyysindeksin kaltaiset mittarit tulevat olemaan keskiössä tässä muutoksessa.

– Haluamme lähettää lämpimät terveiset kaikille Kuuloviestin lukijoille! Esteettömyyden ja yhdenvertaisuuden edistäminen on meille sydämen asia, ja olemmekin ylpeitä siitä, että voimme työllämme luoda yhteiskuntaa, jossa kaikki voivat toimia vaivattomasti ja osallistua täysipainoisesti. ●

Herkällä korvalla -esteettömyyspalkinto

Kuuloliiton Herkällä korvalla -palkinto on myönnetty joka toinen vuosi taholle, joka on esimerkillisellä toiminnallaan parantanut kuuloesteettömyyttä. Arviointikriteereinä ovat ratkaisun innovatiivisuus, kuulovammaisten osallistaminen ratkaisuun sekä palkittavan toimijan sitoutuminen esteettömyyteen. Vuoden 2024 palkinto luovutettiin Riesa Consultative Oy:lle liittokokouksen yhteydessä.

Mielikuvituksen suojassa

TEKSTI Sinikka Pihlmaa

Tunnetuin suomalainen kirjailija on Pajtim Statovci, jolle on sadellut palkintoja ja palkintoehdokkuuksia englanninkielisessä maailmassa ja lehdistössä. Hän on saanut neljänestä romaanistaan *Lehmä synnyttää yöllä* kaunokirjallisuuden jo toisen Finlandia-palkintonsa; edellinen Finlandia-palkittu oli hänen toinen romaaninsa *Bolla* (2019).

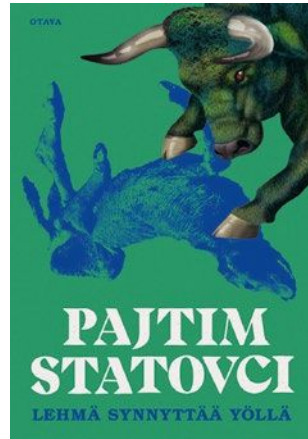
Hänen teostensa käännoisioikeuksia on myyty yhteensä yli 20 kielialueelle.

Statovci on 2-vuotiaana muuttanut perheensä kanssa Kosovosta Suomeen. Hän on asunut ja käynyt koulua Porvoossa, omaksunut suomenkielen toiseksi pääkielekseen.

Perheensä kanssa hän puhuu albaaniaa. Statovci on valmistunut kirjallisuuden maisteriksi Helsingin yliopistosta ja opiskellut Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa. Hän valmistelee väitöskirjaa kirjallisuuden eläinrepresentaatioista Ernest Hemingwayn, Franz Kafkan ja Toni Morrisonin teoksissa. Väitöskirja kuitenkin odottaa vuoroaan kirjallisten töiden takia.

Nyt palkittu romaani alkaa 8-vuotiaan Kujtimin matkustaessa perheensä kanssa kesälomalle Kosovoon. Kesä väkivaltaisen isoisän talossa jättää pojan mieleen kokemuksia, joille ei ole selityksiä. Lohdutus löytyy mielikuvituksesta ja tilan lehmästä, jonka odotusta ja kärsimystä poika seuraa läheltä. Kujtim tutustuu myös käärmemäiseen hahmoon, joka tuntuu kuvastavan pahuutta ja väkivaltaa.

Romaanin ensimmäinen osa kuvaa tapahtumia pojan näkökulmasta. Toinen osa on aikuisen kerrontaa. Lukijan kannattaa seurata lukujen otsikoita; niissä ilmoitetaan tapahtumapaikka ja vuosiluku. Romaani kuljettaa kahta aikatasoa. Sen teemoja ovat toiseus, väkivalta, ulkopuolisuuden tunne ja lisäksi kerronnan (kertojan) epäluotettavuus. Kujtim ei toisinaan tiedä itseään, ovatko hänen muistonsa totta. Pojan nimi Kujtim on albaaniaa ja tarkoittaa muistoa.

Kuva: Otava/ Amo Kurki

Teoksen toisessa osassa aikuinen kirjailija Kujtim matkustaa äitinsä kanssa Kosovoon suvun kotiseudulle. Suomessa hän erottuu joukosta jo ulkonäkönsä takia, mutta Kosovossa hän ei kelpaa herkkyytensä takia. Paikallisen kulttuurin mukaan miehen kuuluu olla voimakas ja tarpeen vaatiessa väkivaltainen. Vuosia jatkuneet sodat ovat vaikuttaneet aikuisiin; he eivät luota toisiinsa, eivät myöskään itseensä. Isoisän mielestä poika olisi pitänyt opettaa tappelemaan. Ihmiset elävät toivottomissa tilanteissa.

Suomalaisten suhtautuminen kosvolaispoikaan ei ole meille mairitteleva; homo-alkuisia huutoja kuuluu jo peruskoulun alaluokkien pihoilta. Luokanopettajalle muslimipoika on kauhistus. Lapset tietysti omaksuvat rasistiset käsitykset aikuisilta.

Statovsissa ja teoksen päähenkilössä on yhteisiä piirteitä, mutta romaani ei ole autofiktio eli omaelämäkerrallinen romaani. Fantasian osuus on *Lehmäromaanissa* merkittävä.

Teos dramatisoidaan Kansallisteatterin näyttämösovitukseksi, sen tekee teatterin kotikirjailija. Näytelmä nähdään syksyllä 2027.

Pajtim Statovci: Lehmä synnyttää yöllä. Otava 2024

Kun äänet ärsyttävät

TEKSTI Annette Fagerström
KUVA Rodeo.fi

Saako toisen henkilön maiskutus sinut hermostumaan ja kokemaan voimakasta ahdistuneisuutta? Kyseessä saattaa olla ääniyliherkkyyden muoto eli misofonia. Tällöin ihminen herkistyy muiden ihmisten tuottamille äänille, jotka ovat valtaosalle muista ihmisistä yhdentekeviä. Audexin audiologi, korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri Mari Havia ja psykologi Kristiina Laakso kertovat, mistä oireessa on kyse ja miten sitä voidaan hoitaa.

Misofonia on Suomessa melko tuntematon käsite. Henkilö, jolla on misofonia, kokee herkkyyttä ja negatiivisia tunteita, jopa vastenmielisyyttä, muiden ihmisten tuottamille äänille. Kyseessä on ääniyliherkkyyden muoto. Misofonia on johdettu kreikan sanoista misos (viha) ja phónè (ääni), joka tarkoittaa äänen vihaamista. Uusimmat tutkimukset viittaavat siihen, että vihan lisäksi misofoniassa on läsnä muitakin tunteita: ärsyyntymistä, stressiä, ahdistusta, kiukkua ja kärsimättömyyttä.

Laukaisevat äänet ovat tyypillisesti ruokailuun liittyviä ääniä, kuten maiskuttamista ja ryytämistä. Myös muut äänet voivat aiheuttaa reaktion, esimerkiksi niiskuttaminen, hengitys, tavaroiden rapistelu ja jalan, kynän tai tietokoneen naputtelu.

Kuka tahansa voi ärsyyntyä näistä äänistä, mutta misofoniassa äänet rajoittavat merkittävästi elämää ja sosiaalisia suhteita. Usein ääniin liittyy kehotuntemuksia: jännittyneisyyttä, käsien hikoilua ja muita stressin aiheuttamia autonomisen hermoston reaktioita.

Misofoniaa kokevan henkilön reaktio häiritseviin ääniin voi vaihdella närkästyksestä raivoon. Negatiivinen reaktio voi johtua vahvasta uskomuksesta, että ääni on potentiaalinen uhka tai siihen altistuminen on haitallista. Ääni voi liittyä aikaisempaan negatiiviseen kokemukseen, joskus jopa traumaan.

Reaktio voi ilmetä riippumatta äänen voimakkuudesta. Usein misofoniaa sairastava henkilö reagoi voimakkaasti hiljaiseen ääneen (esim. hengitys), muttei välttämättä reagoi lainkaan koviin ääniin (esim. voimakas musiikki). Lisäksi henkilö voi reagoida tiettyyn ääneen eri ympäristöissä eri tavalla. Esimerkiksi kotona äänet häiritsevät, mutta eivät julkisissa tiloissa.

Misofonian syitä tutkitaan aktiivisesti, eikä niitä vielä täysin ymmärretä. Tiedetään, että useat aivojen eri osa-alueet ovat yhteydessä ilmiöön. Kuulo- ja tunneaivokuoren sekä tahdosta riippumattoman eli autonomisen hermoston väliset yhteydet vahvistuvat ääniä kuullessa, mikä vaikuttaa kehon stressireaktioon.

Misofoniaa voi esiintyä joidenkin neuropsykiatristen sairauksien, kuten autismikirjon häiriöiden yhteydessä. Jos elämässä on muuta kuormitusta ja ahdistuneisuutta, ärsyttävät äänet voivat saada tavallista suuremman painoarvon.

Misofonia on yleinen lapsilla. Nuorimmat potilaat voivat olla 7-vuotiaita. Lieväoireisena se on yleinen myös teini-ikäisillä ja aikuisilla. Kansainvälisten tutkimusten mukaan sitä esiintyy noin 15 prosentilla ihmisistä. Yleensä oireilu on kuitenkin niin lievää, että sen kanssa pärjää.

Lapsen ollessa kyseessä, misofonian hoito edellyttää myös vanhempien ohjausta lapsen tukemisessa. Lapsi ei ole yhtä kuin hänen oireensa. Hän on ainutlaatuinen itsensä, jonka käytökseen oireet vaikuttavat.

Misofoniaan liittyvä ahdistavuus on todellinen kokemus, jota ulkopuolisen voi olla vaikea ymmärtää. Oireesta kärsivä saattaa tunnistaa tilanteen järjettömyyden, muttei pysty säätämään reaktiotaan. Ainoa keino saada helpotusta on tiettyjen tilanteiden ennakointi ja välttely.

Misofonia voi vaikuttaa henkilön arkielämään ja sosiaalisiin suhteisiin.

Häiritsevään misofoniaan liittyy jonkinasteista välttämiskäyttäytymistä. Henkilö voi esimerkiksi syödä erillään muusta perheestä ja läheisistä. Hän voi vältellä tiettyjä paikkoja tai olemista niiden ihmisten kanssa, joiden olettaa tuottavan häiritseviä ääniä. Ääniä voi myös pyrkiä peittämään kuulonsuojaimilla, radion tai tv:n äänillä.

Henkilö saattaa turvautua niin sanottuihin minirituaaleihin, jotka ovat kertaluonteisia toimintoja reaktiona ahdistukseen. Lapsuuden misofoniassa rituaalit yleensä sisältävät vastenmielisen äänen matkimista, syömistä niin nopeasti kuin mahdollista, katsekontaktin välttämistä tai kuulokkeiden käyttöä. Joskus lapsi voi käskää toista lopettamaan äänen tuottamisen.

Misofonialla voi olla suuri vaikutus paitsi henkilön omaan arkeen myös opiskelu- ja työkykyyn, sosiaaliseen elämään sekä läheisten elämänlaatuun. Hoitamattomana se voi aiheuttaa merkittävää ahdistuneisuutta ja masennusta. Mitä aiemmin hoito aloitetaan, sitä pienempi on riski sille, että äänet alkavat määritellä ja rajoittaa potilaan elämää. Ääniä ei voi kontrolloida, mutta omia reaktioitaan voi.

Misofonian hoito edellyttää erityisosaamista.

Audiologin vastaanotolla varmistetaan, ettei taustalla ole kuulo-ongelmia. Kliininen diagnosointi edellyttää alkamisajankohdan, >>

Audexin audiologi, korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkäri **Mari Havia**

Psykologi **Kristiina Laakso**

"Misofoniaan liittyvä ahdistavuus on todellinen kokemus, jota ulkopuolisen voi olla vaikea ymmärtää. Oireesta kärsivä saattaa tunnistaa tilanteen järjettömyyden, muttei pysty säätelemään reaktiotaan."

laukaisevien tekijöiden, reaktioiden ja samanaikaisten oireiden määrittämistä.

Misofonian hoidossa hyödynnetään kognitiivisen käyttäytymisterapian (CBT) menetelmiä, jotka on sovellettu häiritseviin kuulo-oireisiin. Hoito-ohjelma auttaa potilasta muuttamaan ajattelu- ja toimintatapojaan tilanteissa, joissa äänet häiritsevät. Hoidon läpikäynti auttaa potilasta voimaan paremmin ja negatiiviset reaktiot ääniin vähenevät. Suomessa hoitoa tarjoaa Audex.

CBT-hoito-ohjelmassa potilas oppii ymmärtämään äänien häiritsevyyttä ylläpitävät tekijät. Hän oppii kohtaamaan ja sietämään äänien herättämän ahdistuksen vaiheittain sekä muokkaamaan niihin liittyviä

vääristyneitä uskomuksia ja käyttäytymismalleja. Näin äänet on helpompi myös hyväksyä. Harjoitukset saattavat alkuun tuntua epämiellyttäviltä ja jopa mahdottomilta toteuttaa.

Hoidon suunnittelussa huomioidaan taustalla mahdollisesti vaikuttavat muut psyykkiset oireet, kuten ahdistuneisuushäiriö tai neuropsykiatriset häiriöt. Misofoniaa ei itsessään hoideta lääkkeillä, mutta mahdollisten oheissairauksien asianmukainen lääkehoito voi olla tarpeen.

Yleisellä arjen hyvinvoinnilla on myönteinen vaikutus hoidon onnistumiseen. Lepo ja riittävä uni ovat ensiarvoisen tärkeitä. Stressi ja väsymys voivat viedä voimia harjoittelulta, ja ne usein lisäävät oireen häiritsevyyttä.

Motivoituminen hoitoon ja pitkäjänteinen työskentely tuottavat lopulta tulosta. Aiemmin häiritseviksi koettuja ääniä kuulee edelleen, mutta niiden merkitys muuttuu. Äänet eivät enää aiheuta ahdistusta. Potilas voi elää täysipainoista elämää misofoniasta huolimatta. ●

Kunta- ja aluevaalit tulevat – sinua tarvitaan vaikuttamaan

TEKSTI: Anniina Horto-Lönnqvist

Onko lähikoulumme tai yhdistyksemme käyttämä kerhotila kuuloesteetön? Milloin pääsen tarkastutamaan kuuloni? Saanko tarvitsemani kuulovammaisen palohälyttimen vammaispalvelusta?

Muun muassa näistä kysymyksistä äänestämme, kun äänestämme kunta- ja aluevaaleissa sunnuntaina 13.4.2025 tai ennakkoon joko Suomessa 2.–8.4.2025 tai ulkomailla 2.–5.4.2025.

Ohesta löydätte Kuuloliiton eli yhteiset vaalivoittemme. Näitä tavoitteita edistämme tulevalla valtuustokaudella 2025–2029 kaikissa Suomen kunnissa ja hyvinvointialueilla. Parhaita paikallisissa ja alueellisissa vaikuttamisessa olette te, paikallisyhdistysten jäsenet. Teidän ei kuitenkaan tarvitse tehdä sitä yksin, vaan liitto tarjoaa työnne tueksi materiaaleja, koulutusta ja neuvontaa.

Olen tänä keväänä useilla järjestöpäivillä koulutamassa yhdistysten edustajia vaikuttamisesta kunnissa ja alueilla. Lisäksi järjestän aiheesta kaikille avoimen webinaarin torstaina **13.3. klo 17–18**.

Ilmoittaudu mukaan 12.3. mennessä sähköpostitse: **anniina.horto-lonnqvist@kuuloliitto.fi**. Annan myös henkilökohtaista neuvontaa vaikuttamiseen liittyvissä asioissa eli olkaa matalalla kynnyksellä yhteyksissä!

Oletko ehdolla vaaleissa?

Toivon mukaan moni teistä on myös itse ehdolla valtuustoon tai vaalien jälkeen vammais- tai vanhusneuvostoon. Yleensä tehokkainta on pyrkiä vaikuttamaan päätöksentekoon sisältä päin.

Julkaisemme Kuuloliiton verkkosivuilla listan jäsenistämme, jotka ovat ehdolla kunta- tai aluevaaleissa. Jos haluat mukaan listalle, laita minulle sähköpostiviestiä. Kerro sähköpostiviestissä nimesi, ehdokaslistasi sekä missä kunnassa ja/tai hyvinvointialueella olet ehdolla. Voit laittaa mukaan myös linkin netti- tai sosiaalisen median sivuillesi.

Toimita tiedot sähköpostitse osoitteeseen: **anniina.horto-lonnqvist@kuuloliitto.fi**. Lista julkaistaan maaliskuussa.

Kuuloliiton kuntavaalitavoitteet 2025

Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa kuntia edistämään yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan: viranomaisina, palvelujen tarjoajina, koulutuksen järjestäjinä ja työnantajina. Näin edistätte kuulovammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta kunnassanne:

1. Huolehdimme kuntamme tilojen ja palvelujen kuuloesteettömyydestä

Kuuloesteellinen ympäristö aiheuttaa kuulovammaiselle ihmisille samanlaisen osallistumisen esteen kuin kynnys fyysisesti toimintaesteiselle. Kuuloesteettömyyden huomioimisessa on kyse siitä, että myös huonokuuloisilla kuntalaisilla on kunnassanne oikeus informaatioon ja osallistumiseen.

✓ Varmistamme, että kuntamme eri tilojen ääniympäristöt ovat toimivia kuulovammaisten kannalta. Esimerkiksi jokaisessa kuntamme kokoontumistilassa (esim. auditoriot, kokoustilat) ja palvelupisteessä (esim. infopisteet, kirjastot) on toimiva ja kuuluvuudeltaan varmennettu induktiosilmukka tai muu äänensiirtojärjestelmä, jota toimipisteen henkilöstö osaa käyttää.

2. Kiinnitämme huomiota koulujen ääniympäristöön ja varmistamme jokaiselle yhdenvertaiset oppimismahdollisuudet

Kouluissa esiintyy tänä päivänä runsaasti melua, joka aiheuttaa haasteita oppilaiden ja opettajien >>

työskentelylle ja hyvinvoinnille. Hälyisät ja rauhattomat oppimistilat vaarantavat erityisesti kuulovammaisten oppilaiden oppimisen ja jaksamisen.

✓ Huomioimme oppilaitosten rakentamisessa sen, miten eri tilat toimivat kuulovammaisten oppilaiden näkökulmasta sekä kiinnitämme huomiota melun vähentämiseen. Korjaamme olemassa olevia oppimisympäristöjä tarpeen mukaan.

3. Edistämme kuulovammaisten työllisyyttä kunnassamme

TE-palvelut siirtyvät kunnille ja niiden muodostamille työllisyysalueille 1.1.2025. Tällöin niille siirtyy myös vastuu vammaisten henkilöiden työllistymisen tuesta, kuten työolosuhteiden järjestelytuesta. Kunnat ja niiden omistamat yritykset voivat myös itse toimia esimerkeinä kuulovammaisten henkilöiden työllistämässä.

✓ Edistämme kuntamme omilla rekrytoinneilla sekä julkisilla hankinnoilla vammaisten henkilöiden työllisyyttä.

✓ Varaamme riittävät resurssit työllisyyspalveluiden myöntämälle työolosuhteiden järjestelytuelle.

4. Varmistamme kuulovammaisten kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet

On mahdotonta vaikuttaa asioihin, jos ei pysty osallistumaan keskusteluun. Siksi kaikessa kunnallisessa päätöksenteossa on varmistettava, että se on kuulovammaisille kuntalaisille saavutettavaa. Paikallisella kuuloyhdistyksellä on merkittävä rooli siinä, että kuulovammaisten ääni kuuluu kunnassa.

✓ Otamme kuulovammaiset mukaan päätöksentekoon mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja huomioimme esimerkiksi vammais- ja vanhusneuvoston ehdotukset päätöksenteossamme.

✓ Huolehdimme eri toimielintemme sekä neuvostojen kokousten kuuloesteettömyydestä (esim. induktiosilmukka). Kokousten videotallenteet tekstitetään.

✓ Tuemme vapaaehtoisvoimin toimivia yhdistyksiä, kuten paikallista kuuloyhdistystä, myöntämällä niille avustuksia ja tarjoamalla yhdistysten käyttöön maksutta esteettömiä ja saavutettavia tiloja. ●

Kuuloliiton aluevaalitavoitteet 2025

Suomalaisista n. 800 000 on jonkinasteinen kuulonalema ja yli 100 000 heistä käyttää kuulon apuvälinettä. Näin edistätte tämän suuren ja monimuotoisen ryhmän hyvinvointia alueellanne:

1. Parannamme kuulonkuntoutuksen saatavuutta

Kuulokojetta voi joutua jonottamaan tällä hetkellä jopa vuoden. Oikea-aikainen kuulonkuntoutus on tärkeää mm. työkyvyttömyyden, sairauslomien ja muistisairauksien ennaltaehkäisemisessä. Kuulonkuntoutuksen saatavuutta voidaan parantaa töiden uudelleenjärjestelyillä. Joillakin alueilla on jo pilotoitu mallia, jossa asiakkaan tutkii ja lähetteen tekee lääkärin sijaan sote-keskuksessa työskentelevä audionomi tai sairaanhoitaja.

✓ Siirrämme kuulonkuntoutuksen painopistettä perustasolle tekemällä kuulontutkimuksia ja lähetteitä sote-keskuksissa.

✓ Otamme palveluketjuun mukaan kuuloyhdistysten tarjoaman vertaistoiminnan sekä Kuulolähipalvelun, joka täydentää julkisia kuulonkuntoutuksen palveluja.

2. Turvaamme vammaispalveluihin pääsyn

Uusi vammaispalvelulaki astuu voimaan 1.1.2025. Hyvinvointialue on vastuussa siitä, että sen ammattilaisilla on riittävä vammaisosaaminen huolehtia vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumisesta ja turvata heille heidän tarpeidensa mukaiset palvelut.

✓ Kuuntelemme aidosti asiakasta, kun päätämme hänen palveluistaan ja hoidostaan.

✓ Huolehdimme ammattilaistemme riittävästä kuulovammaisosaamisesta.

✓ Emme hyödynnä yleislakien ensisijaisuutta säästökeinona hyvinvointialueellamme.

3. Huolehdimme hyvinvointialueemme palvelujen kuuloesteettömyydestä

Hyvinvointialueen palvelujen, ml. ostopalvelut, tulee olla kuulovammaisille asiakkaille saavutettavia. Kuuloesteettömyys koskee sote-palvelujen koko ketjua hoitoon hakeutumisesta hoitotilanteeseen ja jatko-ohjeistukseen. Myös pelastustoimissa on huomioitava eri tavoin vammaiset ihmiset.

- ✓ Huolehdimme fyysisten ja digitaalisten palvelujen kuuloesteettömyydestä. Tarjoamme esimerkiksi tekstimuotoisen yhteydenottotavan kuulo- ja puhevammaisille asiakkaille.
- ✓ Tunnemme ja täytämme velvollisuutemme huolehtia kuulovammaisen asiakkaan tulkkauksesta.
- ✓ Huomioimme varautumisessa ja valmiussuunnitelmissa kuulovammaisten ihmisten tarpeet.

4. Varmistamme kuulovammaisten asukkaiden vaikuttamismahdollisuudet

On mahdotonta vaikuttaa asioihin, jos ei pysty osallistumaan keskusteluun. Siksi kaikessa hyvinvointialueen päätöksenteossa on varmistettava, että se on kuulovammaisille saavutettavaa. Alueen kuuloyhdistyksillä on merkittävä rooli siinä, että kuulovammaisten ääni kuuluu hyvinvointialueella.

- ✓ Otamme kuulovammaiset mukaan päätöksentekoon esim. hyödyntämällä Kuuloliiton kokemustoimijoita ja paikallisyhdistyksiä palvelujen kehittämisessä.
- ✓ Huolehdimme eri toimielintemme sekä neuvostojen kokousten kuuloesteettömyydestä (esim. induktiosilmukka). Kokousten videotallenteet tekstitetään.
- ✓ Tuemme vapaaehtoisvoimin toimivia eri asiakasryhmiä edustavia yhdistyksiä, kuten kuuloyhdistyksiä, myöntämällä niille avustuksia. ●

Kuule taas selkeämmin

Sisäkorvaistutteen voi auttaa sinua kuulemaan läheistesi puheen ja saamaan yhteyden heihin – harkitse siis seuraavan askeleen ottamista, kun vahvimmatkaan kuulokojeet eivät enää auta.

Pyydä tukea
kuuloasioissa

Sisäkorvaistute on vaikea-asteisen ja etenevän kuulovian kuntoutusmuoto. Sisäkorvaistutekuntoutusta tulisi arvioida, kun asianmukaisesti toteutettu kuulokoje- ja lisäapuvälinekuntoutus ei enää riitä arjessa selviytymiseen.¹

www.cochlear.fi

1. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2022:17, Valtakunnalliset lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjaamisen perusteet 2022. Opas terveyden- ja sosiaalihuollon ammattilaisille ja kuntoutuksen parissa työskenteleville (valtioneuvosto.fi)

Keskustele kuulonaleneman hoitovaihtoehtoista hoitoalan ammattilaisen kanssa. Tulokset voivat vaihdella, ja hoitoalan ammattilainen kertoo sinulla tulokseen mahdollisesti vaikuttavista tekijöistä. Noudata aina käyttöohjeita. Kaikkia tuotteita ei ole saatavana kaikissa maissa. Pyydä tuotetietoja paikalliselta Cochlear-edustajaltasi. Cochlear, Hear now. And always, Nucleus, Kanoon, Baha, Osia, soikaa logo ja merkit, joissa on ©- tai ™-symboli, ovat Cochlear-yrityskonsernin tavaramerkkejä tai rekisteröityjä tavaramerkkejä (ellei toisin ole ilmoitettu).

© Cochlear Limited 2024. D2282270 M/2024-11

Uusi nuorisotoimikunta

Oona Konttinen

Hei! Olen Oona Konttinen ja toimin tämän vuoden Nuton puheenjohtajana. Minua kiinnostaa erityisesti vaikuttamis- ja edunvalvontatyöt, sekä halusin kokeilla tällä kertaa jotain uutta, siksi hain puheenjohtajaksi Nutoon.

Opiskelen sosionomiksi ammattikorkeakoulussa. Molemista korvista löytyy sisäkorvaistutteen ja kommunikoin kahdella kielellä. Käytän koulussa opiskelutulkausta.

Vapaa-ajalla tykkään urheilla ja treenata. Tällä hetkellä lempilajit ovat salibandy, golf ja crossfit. Treenaamisen lisäksi tykkään rentoutua ja viettää aikaa läheisten ja ystävien kanssa. Rakastan kirpeitä karkkeja!

Fanni Heikkinen

Hei, olen Fanni Heikkinen. Toimin toista vuotta nuton varapuheenjohtajana. Halusin jatkaa vielä vuoden nutossa, sillä viime vuonna saimme kv-rintamalla paljon aikaa ja jäi asioita kesken niin halusin päästä jatkamaan niitä. Myöskin vaikuttaminen erinäisiin asioihin on lähellä sydäntä.

Opiskelen konetekniikan insinööriksi Oulun ammattikorkeakoulussa (valmistun keväällä, ainakin toivottavasti). Ja sittenpä menen töihin tai vielä opiskelemaan vähän lisää.

Käytän sisäkorvaistutetta oikeassa korvassani, vasemmalla kuulen normaalisti. Käytin 6 vuotta kuulokojeita ja viime vuonna sain vihdoinkin ja viimein impan, sillä kuulokoje ei enää riittänyt. Minulla on tinnittänyt myös siitä

lähtien kun kuulonalenema tuli, istutteen myötä se on vähän hiljentynyt, mutta ei kuitenkaan kokonaan poissa.

Harrastuksiini kuuluu paritanssi ja vaeltaminen, minut voi siis bongata kesällä lavatansseista tai syksyllä metästä. Piirrän ja maalailen silloin tällöin ja tykkään myös matkustella paljon. Kirpeät karkit on jees.

Emma Kähkönen

Moikka kaikille! Mä oon Emma Kähkönen Vantaalaistunut Oululainen. Työskentelen tällä hetkellä päiväkodissa henkilökohtaisena avustajana ja muuten vapaa-aika menee palapelien, käsitöiden ja kaikkien muiden projektien parissa. Lempikarkkini on irtokarkkien ne isot punamustat pääkallot. Mulla on molemmissa korvissa korvantauskojeet ja haluaisin oppia viittoma kieltä, sillä se on mun mielestä kaikkien sitä osaavien supervoima:3 Mä halusin Nutoon, sillä haluan haastaa itseäni kansainvälisesti ja saada kokemusta englannin kielen käyttämisestä. Haluan myös päästä järjestämään mahtavia tapahtumia ja saada yhä useamman uuden moottorikorvan tulemaan toimintaan mukaan!

Siiri Helminen

Moikka! Oon Siiri Helminen, koulutukseltani viittoma kielen tulkki (AMK), ja opiskelen ensimmäistä vuotta yhteisöpedagogiksi. Olen käyttänyt kuulokojeita vauvasta asti, ja korvista löytyy korvantauskojeet. Rakastan Deafmetallin kuulolaittekoruja! Käytän myös suomalaista

viittomakieltä ja viitottua puhetta eri tilanteissa. Olen Nutossa, koska haluan poistaa kuulovammaan liittyvää stigmaa ja voimaannuttaa nuoria. Vapaa-ajallani tykkään tehdä käsitöitä, katsella sarjoja, käydä ilmajoogassa ja uimassa. Lempikarkkini on vadelmajogurttisuklaa!

Venla Mäkipää

Moikka! Oon Venla Mäkipää. Halusin mukaan Nutoon, koska halusin päästä mukaan levittämään tietoisuutta huonokuuloisuudesta ja päästä järjestämään Moottorikorvien tapahtumia, jotka on mulle ollut tosi tärkeitä! Olen ollut kuuro syntymästä asti ja käytän sisäkorvaistutteita molemmissa korvissa. Opiskelen tällä hetkellä maantiedettä Turussa, jonne muutin Espoosta pari vuotta sitten. Vapaa-ajallani tykkään erityisesti lukemisesta, uimisesta, kokkailusta ja salilla käymisestä. Lempikarkkejani ovat kaikenlaiset suklaat.

Julia Honkanen

Heippuli! Olen Julia Honkanen, Espoolaistunut sairaanhoitaja. Työskentelen erikoissairaanhoidossa ja työssäni joskus pääsen puhumaan kuulovammaisuudesta ja se on itselle tosi tärkeää. Joten sen vuoksi Nuto on täydellinen kun pääsen puhumaan entisestään aiheesta ja mainostamaan kuulovammaisuutta! Multa löytyy harvinaissairaus jonka vuoksi mulla on kuulo- ja näkövamma. Toinen korva on kuuro ja käytössä on Cross-laite. Sen saanut nyt aikuisiällä. Joten jos on kysymyksiä laitteen hankkimisesta myöhemmin elämässä niin multa löytyy siitä kokemusta!

Harrastuksina on videopelit, kokkailu ja haluaisin saada enemmän aikaa ompeluprojekteille. Lempikarkki on varmaankin Pandan pallerot, ne keltaiset pikku pallerot mitä löytyy irtokarkeista. (Jos et oo koskaan maistanut niin suosittelen siinä yhdistyy karkki, laku ja suklaa.)

Aleksei Mets

Hei, olen Aleksei Mets! Olen mukana Nutossa. Tavoitteeni on haastaa itseäni uusilla tavoilla, kehittää osaamistani ja rakentaa vahvoja verkostoja. Haluan laajentaa yhteistyötä kansainvälisten ja muiden vähemmistöjärjestöjen kanssa, oppia uutta heidän kauttaan sekä kehittää ja vaikuttaa tapahtumiimme positiivisesti.

Olen ollut huonokuuloinen syntymästani asti ja sain kuulokojeet molempiin korviin noin viisivuotiaana. Tämä ei ole kuitenkaan estänyt minua elämästä täysillä!

Työskentelen Taksi Helsingillä kuljettajana ja pyöritän myös omaa taksiryhystäni sivutoimisesti. Koulutukseltani olen merkonomi, ja suoritin kaksoistutkinnon lukion ohella pari vuotta sitten. Ensi keväänä aion hakea ammatikorkeakouluun opiskelemaan tradenomiksi, sillä IT-ala kiinnostaa minua kovasti.

Harrastuksia minulla ei varsinaisesti ole – tai no, voiko taksinkuljettamista kutsua harrastukseksi? Ehkä, sillä rakastan ajella ympäri Suomea, toisinaan eksyen, toisinaan etsien oikeaa määränpäättä ja välillä jopa saatuen päihtyneitä asiakkaita turvallisesti kotiin. Jos olet onnekas, saatat bongata minut taksitolpalta Helsingin alueella. Mutta muista – taksikuskin vaitiolovelvollisuus on rautainen!

Lempikarkit ovat tietysti kirpeitä ja vadelmajogurttisuklaa on myös hyvää.

Tauno ja Anneli Mattinen juhlivat 85-vuotispäiviään

TEKSTI Päivi Kostamo

Tornion Kuulo ry:n pitkäaikaiset aktiivit, Tauno ja Anneli Mattinen, täyttävät tänä vuonna 85 vuotta. Anneli juhlii helmikuussa ja Tauno toukokuussa.

Tauno ja Anneli ovat olleet yhdistyksen toiminnassa mukana yli 10 vuotta, edistäen sen toimintaa määrätietoisesti ja omistautuneesti. He ovat osoittaneet, että jokainen voi vaikuttaa ja auttaa toisia omilla kokemuksillaan. Heidän elämäntyönsä yhdistyksen hyväksi on ollut merkittävä, ja heidän esimerkkinsä osoittaa, että ikä tai vammat eivät estä aktiivista toimintaa yhteisön hyväksi.

Anneli on toiminut yhdistyksen puheenjohtajana, ja Tauno toimii edelleen KLP:n vastaavana sekä rahastonhoitajana. Lisäksi Annelin ja Taunon tuki on ollut tärkeä

tuki uusille hallituksen jäsenille ja puheenjohtajille. He auttavat aina tilaisuuksissa ja tarjoavat neuvoja ja tukea, varmistaen, ettei kukaan jää yksin tehtäviensä kanssa.

Pariskunta on vuosien varrella järjestänyt monipuolista kerho- ja yhdistystoimintaa alueen huonokuuloisille. Lisäksi Tauno vastaa Annelin kanssa kuulolähipalvelusta Meän Talolla, joita tehdään myös kotikäyntien kautta. He ovat panostaneet jäsenhankintaan suurella sydämellä, toivottaen uudet jäsenet lämpimästi tervetulleiksi. Usein ensimmäinen tutustuminen on tehty henkilökohtaisesti kotikäynnin muodossa.

Taunon ja Annelin pitkäjänteinen työ on tuottanut tulosta, sillä Tornion Kuulo ry:n jäsenmäärä on ollut kasvussa. Lisäksi Anneli on valittu Lapin

hyvinvointialueen vammaisneuvostoon ja Tauno Tornion kaupungin vammaisneuvostoon. Näissä rooleissa he ovat tuoneet esiin vammaisten tarpeita ja varmistaneet heidän äänensä kuulumisen päätöksenteossa.

Vaikka Annelilla on todettu silmänpohjan ikärappeuma, jonka myötä invaliditeettiprosentti on jo 90 %, ja haittaluokka 18, sekä iän myötä myös kuulo on heikentynyt, niin hän ei ole antanut näkö- ja kuulovamman estää toimintaansa. Anneli on menossa kuulokojesovitukseen Mehiläinen Länsi-Pohjaan ja mahdollisesti myönnettävät

Etelä-Pohjanmaan Kuulo ry:n lahjoitus

Syksyn puheenaihe hyvinvointialueilla on ollut säästö. Toimitoja on tarkasteltu ja on löydettykin säästökohteita. Etelä-Pohjanmaan kuulo huolestui huonokuuloisten ja kuulokojetta käyttävien sairaalakäynneistä. Toimeen tartuttiin ja päätettiin lahjoittaa Seinäjoen keskussairaalan heräämöhön ja teho-osastolle kommunikaattorit. Koska kummassakaan paikassa ei saa kuulolaitetta käyttää niin se helpottaa potilaan ja henkilökunnan kommunikointia ja kysymykset tulevat oikein kuulluiksi. Toki kommunikaattorin voi kuntoutusohjaajalta varata paikkaan etukäteen, mutta hän ei ole aina saatavilla joten hoitajat joutuvat kirjoittamaan asiansa, kun paikoissa ei voi kovaäänisesti puhua. Tehohoitoon joutumisesta ei monesti tiedä etukäteen eikä potilaat aina tiedä varausmahdollisuudesta. Nyt kommunikaattorit ovat aina käytettävissä, koska ne ovat osastojen omat. Aikuisten kuntoutusohjaaja Tuomas Hyrkkänen kiitti arvokkaasta lahjoituksesta ja lupasi toimittaa ne viipymättä heräämöhön ja teho-osastolle sekä laittaa niihin tekstin, että kuuluvat pysyvästi sinne ja lahjoittajatahon.

TEKSTI: Sirkka-Liisa Hakala-Rahko

kuulokojeet olisivat näkövamman perusteella ladattavat. Lisäksi Mehiläinen Länsi-Pohja on myöntänyt näkövamman vuoksi lukulaitteen, joka on ollut suuri apu erityisesti vammaisneuvoston materiaalien lukemisessa. Aiemmin Tauno toimi Annelin "lukulaitteena".

Tauno ja Anneli Mattinen ovat inspiroivia esimerkkejä siitä, kuinka vahvalla tahdolla ja yhteisöllisyydellä voi vaikuttaa muiden hyvinvointiin. He jatkavat edelleen aktiivisesti Tornion Kuulo ry:n toiminnassa elävöittämistä, järjestäen tapahtumia ja kerhoja sekä tarjoten kuulolähipalvelua Meän Talolla. Tämä lämminhenkinen palvelu tarjoaa käytännön tukea ja ihmisläheistä kohtamista, joka on erityisen arvokasta ikääntyneille.

Tauno ja Anneli ovat esimerkki siitä, että vaikuttaminen ei vaadi suuria eleitä tai titteleitä. Pienillä arjen teoilla he ovat muuttaneet monen ihmisen elämää paremmaksi. Heidän tarinansa on inspiroiva muistutus siitä, että jokainen voi olla yhteisönsä vahva vaikuttaja. ●

Opiskele kommunikaation asiantuntijaksi

HUMAK®

Yhteishaku 11.3. – 25.3.2025

Tulkki (AMK)

tulkkaus ja kommunikaatio-ohjaus, monimuotototeutus, 240 op, Kuopio

Tulkki (AMK)

viittomakielen tulkkaus, päivätoteutus, 240 op, Helsinki

hakijanopas.humak.fi

Humakin avoin AMK

Voit syventää osaamistasi kursseilla, osaamiskokonaisuuksilla ja polkuopinnoilla.

Tarjontaa on kaikista Humakin koulutusaloista, kuten kulttuurituotannosta, yhteisöpedagogiikasta sekä viitottujen kielten tulkkauksesta ja kommunikaatioasiantuntijuudesta.

Tutustu tarjontaan: kauppa.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU | WWW.HUMAK.FI

Ilmoitustaulu

Ikääntyneiden etäkuulokurssi

Kurssi on tarkoitettu ikääntyville kuulokojeen käyttäjille ja heidän läheisilleen. Kurssilla käsitellään kuuloon liittyviä teemoja ja kuulon vaikutusta toimintakykyyn. Osallistujat saavat tietoja ja valmiuksia kuulokojeen käyttöön sekä kommunikaatioon liittyviin asioihin. Kurssilla on mahdollisuus käydä vertaiskeskustelua sekä vaihtaa kokemuksia kuulosta ja kuulokojeiden käytöstä.

Etäkuulokurssi muodostuu kolmen tapaa-miskerran kokonaisuudesta. Osallistujien toivotaan osallistuvan kaikkiin tapaa-miskertoihin. Tapaamiset toteutetaan Teams-alustalla. Ohjeet osallistumisesta lähetämme ilmoittautuneille. Ohjaajina toimivat Kuuloliiton asiantuntijat.

Lisätietoa: Sanna Lehtoväre p. 040 770 3803, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi ja

Anna-Maija Tolonen p.044 752 5574, anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi

Ajankohdat:

ma 5.5. klo 10.00-11.30

ma 12.5. klo 10.00-11.30

ma 19.5. klo 10.00-11.30

Ilmoittautuminen sähköpostilla 28.4.2025 mennessä Kuuloliittoon

Sanna Lehtovärelle:

sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi

Lähetä nimi, sähköpostiosoite, läheisen osallistuminen ja toiveet teemoista, joita toivoisit etäkurssilla käsiteltävän.

Tule rohkeasti mukaan!

Kun kuulokoje ei enää riitä - webinaari

Keskiviikko 5.3.2025 klo 17.00–18.30

Tervetuloa Kun kuulokoje ei enää riitä –webinaariin!

Sisäkorvaistute on leikkauksessa asetettava kuuloapuväline henkilöille, joille vahvinkaan akustinen kuulokoje ei enää tuo riittävää apua kuulemiseen tai puheen erottamiseen.

Webinaarin tarkoituksena on lisätä tietoisuutta sisäkorvaistuteteista sekä vähentää kuulo-ongelmista johtuvia haittoja tukemalla oikea-aikaista istutearvion hakeutumista.

Ilmoittautuminen

anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi tai sähköisesti:

<https://www.cochlear.com/fi/infotilaisuudet>

(Ilmoittautua voi myös yllä olevan qr-koodin kautta)

Ohjelmassa on asiantuntijapuheenvuoroja kuulosta ja sisäkorvaistuteteista sekä sisäkorvaistutetta käyttävän kokempuheenvuoro.

Tilaisuus on avoin kaikille asiasta kiinnostuneille ja se toteutetaan Teams-etäyhteysalustalla. Liittymislinkki lähetetään ilmoittautuneiden sähköpostiosoitteeseen webinaaripäivänä 5.3.2025.

Kuuloliitto järjestää webinaarin yhteistyössä **Cochlear Nordic AB:n** kanssa.

Lisätietoja

Asiantuntija Anna-Maija Tolonen,
anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi
p. 044 752 5574

Kuuloliiton kuulokurssit 2025

Kurssien tavoitteena on tarjota osallistujille ja heidän läheisilleen mahdollisuus toisten samassa tilanteessa olevien kohtaamiseen. Kurseilla käsitellään kuuloon ja tinnitukseen liittyviä teemoja sekä kuulon vaikutusta toimintakykyyn. Osallistujat saavat valmiuksia kuulokojeen käyttöön sekä tietoa kuulon apuvälineistä, kommunikaatiomenetelmistä ja tulkkauspalveluista. Vertaiskeskustelut ja läheisten kokemukset arjessa toimimisen keinoista ovat osa kurssiohjelmaa. Kurssit toteutetaan STEA-avustuksella. Kurssit ovat osallistujille maksuttomia, mutta matkakuiluista osallistujat vastaavat itse.

Alueilla järjestettävät kurssit

- **Lappeenranta** 26.–27.3. *Scandic Patria*
- **Pori** 10.–11.4. *Virkistysshotelli Yyteri*
- **Kajaani** 21.–22.5. *Hotel Kajanus*
- **Tinnitus** 29.–30.10. *Scandic Tampere Station*
- **Työikäisten kurssi** 29.–30.11. *Scandic Pasila*

Kopolan kurssikeskus, Kuhmoinen

- 17.–19.3.
- 31.3.–2.4.
- 12.–14.5.

Kopolan syksyn kurssit tiedotetaan myöhemmin.

Kuuloliiton kuulokurssit on tarkoitettu ikään-tyneille kuulokojeiden käyttäjille ja heidän läheisilleen. Lisäksi järjestämme kaikenikäisille tinnitusteemaisen kurssin sekä työikäisten kurssin. Alueilla toteutettavat kurssit sisältävät kahden päivän kurssiohjelman. Kopolan kurssikeskuksessa toteutettavat kurssit sisältävät kahden päivän kurssiohjelman ja sen lisäksi saapumispäivän. Majoitus järjestetään

täysihoidolla. Osallistujilta edellytetään omatoimisuutta ja aktiivista osallistumista koko kurssin ajalle. Kurssilla ei ole avustavaa henkilökuntaa.

Hakemukset tulee lähettää kuusi viikkoa ennen kurssin ajankohtaa, joko täyttämällä sähköinen hakemus Kuuloliiton verkkosivuilla, sähköpostilla tai maapostina. Kaikille hakijoille ilmoitetaan kurssivalinnasta noin kolme viikkoa ennen kurssia. Valinnassa etusijalla ovat hakijat, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet Kuuloliiton kuulokursseille.

Lisätietoja ja hakemukset

Kuuloliiton verkkosivut:

www.kuuloliitto.fi/palvelut/kuulokurssit

Lappeenrannan, Porin ja Kajaanin sekä tinnitus- ja työikäisten kurssit: Asiantuntija Anna-Maija Tolonen, anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi, p. 044 752 5574, Puutarhakatu 8 b F 607, 20100 Turku

Kopolan kurssit: Asiantuntija Sanna Lehtoväre, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi, p. 040 770 3803, Kopolan kurssikeskus, Velisjärventie 50, 17800 Kuhmoinen

Vaikeasti huonokuuloisten ja kuuroutuneiden vertaistapahtuma 2.–4.5.2025

Tervetuloa vaikeasti huonokuuloisten ja kuuroutuneiden viikonloppuun Nastolaan! Tapahtumaan ovat tervetulleita myös omaiset ja ystävät sekä kaikki kiinnostuneet. Viikonloppu järjestetään Liikuntakeskus Pajulahdessa, jonka tilat sekä ravintola- ja majoituspalvelut ovat esteettömiä. Lisätietoa löydät osoitteesta www.pajulahti.com

Perjantai-iltana on yhteinen illanvietto takkahuoneessa.

Lauantaiaamuna Jouko Halonen ja Olli Mäkinen tutustuttavat meidät tekoälyyn. Iltapäivällä ohjelmassa on uudenlainen liikuntaelämys "Discodynamo" virtuaalisessa ryhmäliikuntatilassa. Tunnin aikana huolletaan kehoa, tehdään helppoja lihaskunto- ja kuntoliikuntaharjoituksia sekä liikutaan musiikin tahtiin. Iltaa vietämme takkahuoneessa.

Sunnuntaiamun teemana on varautuminen hätätilanteisiin ja iltapäivällä ohjelmassa on ohjattua rentoutusta. Päivä päättyy n. klo 14.30.

Viikonlopun aikana on kirjoitustulkkauksia ja viitotun puheen tulkkauksia.

Hinnat

Perjantai–sunnuntai
150 €/2hh/hlö, 170 €/1hh (sisältää ohjelman, majoituksen ja ruokailut)

Lauantai–sunnuntai
120 €/2hh/hlö, 140 €/1hh

Päiväkäynti: la 60 €, su 40 €
(sisältää ohjelman ja ruokailut)

Matkoista korvataan Kuuloliiton jäsenyhdistysten jäsenille 30 € ylittävä osuus julkisten kulkuneuvojen taksan mukaan. >>

Osallistumismaksu laskutetaan jälkikäteen.

Ilmoittautumiset viimeistään 10.4.2025:

Tarja Kaikkonen, Kuuloliitto ry, Ilkantie 4, Helsinki, tarja.kaikkonen@kuuloliitto.fi, p. 050 536 5162 (vain tekstiviestit)

Kerro ilmoittautumisen yhteydessä mahdollinen erityisruokavaliosi.

Ilmoittautuneille lähetetään tarkempia tietoja lähempänä tilaisuutta.

Riemua ryhmästä musiikin keinoin -kurssi Kopolassa

Järjestämme yhdessä Eläkeliiton kanssa Riemua ryhmästä musiikin keinoin -kurssin 6.–9.5.2025. TunneMusiikki-kurssi antaa eväitä osallistavan musiikkisisältöisen vapaaehtoistoiminnan käynnistämiseen tai jatkamiseen. Kurssilla käsitellään musiikin hyvinvointivaikutuksia ja tehdään käytännön harjoituksia sekä annetaan tietoa ja rohkaistaan aistirajoitteisten ja muistiongelmisten ikäihmisten kanssa toimimiseen. Opimme yhdessä käyttämään erilaisia aivoja ja kehoa aktiivisia välineitä, joilla musiikki näkyy, tuntuu, kosketaan ja liikutaan. Keskustelemme erilaisten osallistujien huomioinnista ja ryhmän ohjaamisen hyvistä käytännöistä. Musiikkisuhteemme saattaa siinä samalla syventyä.

Koulutukseen voivat hakea kaikki 50 vuotta täyttäneet vapaaehtoisesta ryhmätoiminnasta ja musiikista kiinnostuneet. Aiempaa musiikillista osaamista ei vaadita. Kurssin vetävät Eläkeliiton musiikki-toiminnan suunnittelijat. Tule rohkeasti mukaan!

Kurssi Kopolassa on majoituksineen ja ruokineen maksuton, mutta matkakuluista vastaavat osallistujat itse. Kurssille haetaan Kilta-järjestelmän kautta (<https://kilta.kuuloliitto.fi/kotisivut/>) viimeistään 17.4. Kurssille mahtuu 15 osallistujaa ja valituille ilmoitetaan valinnasta hakuajan päätyttyä.

Lisätietoja kurssista antavat Kuuloliiton asiantuntija Sanna Lehtoväre sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi 040 770 3803 ja asiantuntija Anna-Maija Tolonen anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi 044 752 5574.

Kerhonvetäjien koulutus

Aika: 8.–9.5.2025

Paikka: Scandic City, Hämeenkatu 1, Tampere

Koulutus on tarkoitettu yhdistyksissä kerhonvetäjinä toimiville tai kerhon aloittamisesta kiinnostuneille henkilöille.

Tavoitteena on, että osallistujat saavat valmiuksia toimia kerhon vetäjinä, osaavat soveltaa kerhotoiminnan periaatteita ja suunnitella kerhotoimintaa omilla toiminta-alueillaan.

Osallistumismaksu on 60 €/osallistuja (sis. koulutus, majoitus ja tarjoilut). Matkat korvataan liiton vapaaehtoisten matkustusohjeen mukaisesti.

Koulutukseen haetaan 14.4.2025 mennessä.

Ilmoittautumislinkki:

<http://kilta.kuuloliitto.fi/kotisivut/TapahtumaIlmoittaudu.aspx?id=591>

Lisätietoja koulutuksesta antavat Kuuloliiton asiantuntijat

Tuija Syväoja, tuija.syvaoja@kuuloliitto.fi, p. 0400 802 668 ja

Anna-Maija Tolonen, anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi, p. 044 752 5574.

Kari Kuronen

Kuulokojekoulu -tilaisuudet kevät 2025

Kuuloliitto järjestää yhteistyössä kuuloyhdistysten kanssa Kuulokojekoulu -tilaisuuksia. Tilaisuudet on tarkoitettu hiljattain ensimmäiset kojeet saaneille, joilla on vaikeuksia päästä hyvään alkuun kojeiden käyttämisessä. Tilaisuuksiin ovat tervetulleita myös kuulokojeen käyttäjien läheiset sekä kokeneemmatkin kuulokojeiden käyttäjät. Tavoitteena on, että kuulokojeet saataisiin aktiiviseen käyttöön.

Kevään 2025 kuulokojekoulu -tilaisuuksien paikkakunnat ja ajankohdat:

Heinola, 6.2. Klo 17.00–19.00

Kokoustila Spotti, Torikatu 8
Heinolan Kuulo ry
Asiantuntija: Sanna Lehtoväre

Rauma, 24.2. klo 17.30–19.30

TulesTalo, Aittakarinkatu 14
Rauman Kuulo ry
Asiantuntija: Anna-Maija Tolonen

Uusikaupunki, 25.2. klo 17–19

Sakunkulman Päiväkeskus,
Zachariasseninkatu 1
Vakka-Suomen Kuulo ry
Asiantuntija: Anna-Maija Tolonen

Eura, 27.2. klo 13–15

Euran seurakuntakeskus, iso sali
Sorkkistentie 3
Rauman Kuulo ry
Asiantuntija: Anna-Maija Tolonen

Turku, 4.3. klo 16.30–18.30

Ruusukorttelin hyvinvointikeskus
Puistokatu 11
Turun Kuuloyhdistys ry
Asiantuntija: Anna-Maija Tolonen

Helsinki, 22.3. klo 12–14.30

Helkan Tupa, Haagan urheilutie 12
Helsingin Kuuloyhdistys ry
Asiantuntija: Maarit Honkasola

Mänttä, 31.3. klo 14–16

Mäntän kirjasto, Seppälän puistotie 16
Virtain Kuulo ry
Asiantuntija: Tuija Syväoja

Virrat, 23.4. klo 10–12

Kohtaamispaikka Otso, Virtaintie 36
Virtain Kuulo ry
Asiantuntija: Tuija Syväoja

Alajärvi, 24.4. klo 13–15

Alajärven kaupungintalo, Alvar Aallontie 1
Etelä-Pohjanmaan Kuulo ry
Asiantuntija: Tuija Syväoja

Suolahti, 8.5. klo 12–13.30

Suolahden seurakuntatalo, Pajatie 9
Sisä-Suomen Kuulo ry
Asiantuntija: Margit Hassinen

SDP TARU REINIKAINEN
Helsinki

MINUN HELSINKINI ON KAUPUNKI KAIKILLE.
JOKAINEN HELSINKILÄINEN ANSAITSEE TULLA
NÄHDYKSI, KUULLUKSI JA YMMÄRRETYKSI.

- HTM
- Työelämän ja koulutuksen asiantuntija
- Puheenjohtaja Kuuloliitto

#sinuntarusi #helsingintaru www.tarureinikainen.fi

Maksaja: Taru Reinikaisen tukiyhdistys ry

● Tuetut lomamat huonokuuloisille aikuisille 2025

VERTAISLOMAT AIKUISILLE

- **Rokua Health & Spa (Utajärvi)**
18.08.2025–23.08.2025
- **Kylpylähotelli Kunnanpaikka**
(Siilinjärvi) 07.09.2025–12.09.2025.

Omavastuuosuudet: Loman omavastuuosuus on 125 €/hlö, alle 17-vuotiaat veloitusetta. Matkakuluista lomalaiset vastaavat itse.

Loman sisältö: Lomaan sisältyy täysihoito, majoitus kahden hengen huoneessa, ryhmäkohtainen lomaohjelma, johon osallistuminen on vapaaehtoista. sekä lomapaikan allasosaston ja kuntosalin käyttö. Kuuloliitosta on lomilla mukana vapaaehtoinen vertaisohjaaja järjestäen pienimuotoisia ohjelmatuokioita. Kuuloliitto järjestää pääsääntöisesti yhden kuuloihaisen keskusteluluennon lomaviikolla. Loma alkaa tulopäivän päivällisellä ja päättyy lähtöpäivän lounaaseen.

Loman tavoite: Tavoitteena on, että osallistujat tapaavat muita huonokuuloisia ja saavat vertaisseuran kautta tukea ja voimavaroja. Lomalla tulee selviytyä itsenäisesti tai oman avustavan henkilön kanssa.

Hakemuksen täyttäminen: Samassa taloudessa asuvat (puoliso ja lapset) täyttävät yhden yhteisen hakemuksen, muutoin jokainen hakee lomalle henkilökohtaisesti. Puutteellisesti täytettyjä hakemuksia ei käsitellä. Henkilötunnus ilmoitetaan täydellisenä, sekä muut henkilö- ja osoitetiedot.

Tulotiedot on merkittävä myös puolison osalta, vaikka lomaa anoisikin yksinään. Lomatuen tarpeen perustelut ovat välttämättömät, koska MTLH tekee lomavalinnat niiden perusteiden mukaan, jotka hakija on hakemuksellaan ilmoittanut lomatuken tarpeelleen. Perusteluja-kohtaan on syytä kirjoittaa sosiaaliset, taloudelliset ja terveydelliset, erityisesti kuuloon liittyvät asiat, esim. kuulokoje ja huonon kuulon aiheuttamat vaikeudet.

Hakemukseen on merkittävä sille varattuun kohtaan tieto järjestöstä ja kohderyhmästä, jonka varaamaa lomajaksoa anotaan: "Kuuloliitto/Aluetuotto". Hakemuksessa voi ilmoittaa 3 lomatoivetta. Lomatuen hakeminen ei edellytä Kuuloliiton paikallisyhdistyksen jäsenyyttä.

Tuetun loman voi saada maksimissaan 3 vuoden välein ja enintään kolme kertaa kymmenen vuoden aikana. Myönteisistä lomatukipäätöksistä ilmoitetaan lomatuken saajalle noin 2 kk ennen loman alkamispäivää. Ilmoitus tulee kirjeitse tai hakijan vahvistamaan sähköpostiin. Hakemuksia ei palauteta. Peruutukset myönnetystä lomatuesta on tehtävä henkilökohtaisesti MTLH:oon.

Kaikkien lomien hakuaika loppuu 3 kk ennen loman alkua.

Hakemus tulee tehdä mieluiten sähköisenä, linkki sähköiseen hakemukseen: <https://lotu.lomajarjestot.fi/calendar/MTLH/welcome> Hakemuksen voi myös tulostaa MTLH:n sivuilta.

Lomahakemukset palautetaan osoitteella: Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry, Eerikinkatu 27, 6. krs, 00180 Helsinki.

Lisätietoja: www.mtlh.fi sekä MTLH ry p. 010 2193 460, arkisin klo 9-13, tai Sirpa Otava, p. 040 567 0628, sirpa.otava@mtlh.fi

Kuuloliitto ry: Sanna Lehtoväre
040 7703803, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi

Kopolan omakustanteiset tapahtumat kevät 2025

Omakustanteiset loma- ja viikonlopputapahtumat on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille. Tapahtumien hintaan kuuluvat ruokailut, majoitus ja ohjelma. Tapahtumiin ei sisälly liinavaatteita, mutta ne voi saada 15 euron lisä hintaan Kopolasta tai tuoda itse. Yhden hengen huoneesta veloitamme 30 € lisähintaa. Tapahtumat alkavat yleensä perjantai-iltana, jolloin tarjolla on iltapalaa ja sauna. "Mitä meille kuuluu?"-vertaistapaamiset ovat ti-to.

Tapahtuma

Ajankohta Hinta

Neulontaviikonloppu	11.–13.4	165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö
Frisbeeviikonloppu	11.–13.4.	165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö
Pidä huolta itsestäsi-viikonloppu	25.–27.4.	165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö
Eläkeliitto: Riemua ryhmästä musiikin keinoin-kurssi	6.–9.5.	maksuton, matkakulut osallistuja vastaa itse
"Mitä meille kuuluu?" -vertaistapaaminen	13.–15.5.	165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö
Viitotun puheen kesäpäivät	9.–12.6.	200 €/hlö, jäsenille 190 €/hlö
Kesäulkoilu/Lomailuviikonloppu	13.–15.6.	165 €/hlö, jäsenille 155 €/hlö

Kopolan kannatusyhdistys järjestää:

Pääsiäinen 18.–21.4.

Kevättalkoot 16.–17.5.

Kopolan tapahtumiin voi ilmoittautua sähköisesti Kuuloliiton verkkosivuilla, sähköpostilla sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi tai p. 040 770 3803.

Yhteystiedot

Kuuloliitto ry, Kopolan kurssikeskus
Velisjärventie 50, 17800 Kuhmoinen
Sanna Lehtoväre, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi, p. 040 770 3803

● Tulevaa toimintaa vuonna 2025, jos Kopola on käytettävissä

16.–18.5. kevättalkoot

Tapahtuma toteutetaan yhdessä Kopolan Kurssikeskuksen kanssa.

Teemana on ympäristön kunnostus, polttopuiden tekoa ja oksien haketusta. Kopolan kurssikeskus tarjoaa majoituksen ja ruokailut, KKY muun nautittavan ja hyvän porukkahengen. Kerro ilmoittautumisen yhteydessä millaisia töitä voit tehdä.

Kyselyt ja ilmoittautuminen 28.4. mennessä Elina Rytsölälle:
Puh: 040 569 1463
elina.rytsola@gmail.com

KKY:n järjestämät virkistys- ja asiatapahtumat Kopolassa

Kokouskutsu: KKY:n vuosikokous 18.5.

Kopolan Kannatusyhdistys ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään perinteiseen tapaan Kopolan kurssikeskuksessa Kuhmoisissa kevättalkoitten lähtöpäivänä sunnuntaina 18.5.2025 klo 13:00 alkaen. Ennen kokousta kahvitarjoilu klo 12:00, sekä mahdollisuus myös omakustanteiseen keittolounaaseen.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat Kopolan Kannatusyhdistys ry:n sääntöjen 14. pykälän mukaisesti sekä muut hallituksen ja jäsenten kokouksessa esille tuomat asiat.

Jos nautit lounasta kanssamme, tulee siitä ilmoittaa 28.4. mennessä Elina Rytsölälle, jotta tiedämme varata ateriat.
Puh: 040 569 1463
elina.rytsola@gmail.com

18.–21.4. Pääsiäinen Kopolassa

Alustavasti on suunniteltu sisällöksi rentoa yhdessäoloa vertaisseurassa sekä Kuhmoisiin tutustumista. Luvassa myös mielenkiintoisia luentoja.

Järjestämme halukkaille kuljetuksen pääsiäiskirkkoon.

Tarkemmasta sisällöstä tiedotetaan myöhemmin sekä yhdistyksen nettisivuilla, että jäsentiedotteessa.

Lisätiedot

Hinta: 220 €/henkilö 2 h huoneessa ja jäseniltä 200 €.

Yhdelle varattuna 2 h huoneesta lisämaksu on 50 €.

Alle 3 viikkoa tapahtumasta varattuna lisähinta on 50 €

Yhdistyksen nettisivut: www.kopotuki.fi

Ilmoittaudu Elina Rytsölälle viimeistään 27.3.
Puh: 040 569 1463
elina.rytsola@gmail.com

Muut KKY:n tapahtumat Kopolassa

21.–24.7. KKY:n kesäpäivät
29.–31.8. Kesäkauden päättäjäiset
5.–7.9. Syystalkoot

Tarkemmat tiedot seuraavassa lehdessä ja yhdistyksen nettisivuilla www.kopotuki.fi

In memoriam Eero Pitkänen

Tutustuin Eeroon vuonna 1999 perustaessamme yhdistykseemme tinnitusvertaistukiryhmän ja aina siitä lähtien hän on ollut aktiivinen kaikissa toimissamme. Eero on toiminut monien vuosien ajan hallituksen jäsenenä myös Suomen Tinnitusyhdistyksessä.

Luonteeltaan Eero oli puhelias, ymmärtäväinen kuuntelija ja siksi sopiva myös kokemustoimijaksi. Hän oli monitaitaja, auto- ja musiikkialan ammatilainen: autokorjaamon esimies ja muun muassa Tango-Tamara-yhtyeen rumpali. Hän kertoi usein myös Karjalan Pälkjärven lapsuusmuistoistaan.

Siksi lainasinkin Nina Ramstadiuksen kirjoittamaa muistovärssyä 88-vuotiaan Eeron siunaustilaisuudessa: "Kaipasit Karjalaan takaisin, sillä koti on siellä, missä sydänkin."

Kiitos Eero, turvallista matkaa!

Vaasan Seudun Kuuloyhdistys ry

Suomen Tinnitusyhdistys ry

Länsi-Suomen kuulopiirin ja Vaasan tinnitusryhmän ystävät

TEKSTI Markku Kallio, Vaasan Seudun Kuuloyhdistys ry , pj.

Digivinkki

Viranomaisposti kulkee tulevaisuudessa pääosin sähköisesti

Digitaaliset kanavat ovat tällä hetkellä suosituin tapa asioida julkisen hallinnon kanssa. Tällä hetkellä viranomaisten päätökset lähetetään postitse kirjeellä, ellei kansalainen ole hyväksynyt erillistä suostumusta sähköiseen tiedoksiantoon Suomi.fi-palvelussa. Digitaaliset viranomaisviestit mahdollistavat päätösten vastaanottamisen missä ja milloin vain älypuheliimen tai verkkopalvelun kautta. Voit lähettää myös itse viestejä ja liitetiedostoja tai kuitata vastaanotetuksi tiedonannoksi luokitellun viestin. Viranomaisten kanssa voi edelleen asioida puhelimitse tai paikan päällä.

Suomalainen sairaanhoito on hyvä, mutta se ei riitä

Kaisan esikoinen Eva oli 2 kuukautta vanha, kun epilepsia-kohtaukset alkoivat. Diagnoosin tultua perhe sai tietää, että Evan tila johtaa jonkinasteiseen kehitysvammaisuuteen. Hetkessä perhe joutui käsittelemään paljon.

”Kaksi ensimmäistä viikkoa jankutin vain itselleni ’mä haluan tavata jonkun, joka on samassa tilanteessa’. Halusin omin silmin nähdä, konkretisoida sen, miltä perhe ja arki näyttää, kun lapsella on vaikea epilepsia” Kaisa kertoo.

”Ennen kuin olin itse tässä tilanteessa, en tajunnut kuinka paljon potilasjärjestöt huolehtivat tiedon levittämisestä. Epilepsialiiton sivujen lisäksi netistä tuli vastaan vain yksi lääkirlehden artikkeli lapsen vakavasta epilepsiasta.”

Myös isovanhemmille, sedälle ja tädille oli raskaassa tilanteessa helpotus, että sairautta edustavalta järjestöltä sai paljon tietoa.

”PITÄÄ PYSTYÄ NAURAMAAN, VAIKKA SILLE, ETTEI OLE NUKKUNUT VIIKKOON”

1,5-vuotiaana Eva odotti pääsyä epilepsiakirurgiseen toimenpiteeseen. Kaisa odotti toiveikkaana, että ehkä vihdoin he pääsisivät elämään normaalia arkea – nukkumaan rauhallisesti ja matkustamaan turvallisesti.

”Huumori on meille todella tärkeää. Ihmismielen on joskus vaikeaa ymmärtää näin isoja asioita – silloin pitää pystyä nauramaan, vaikka sille, että ei ole nukkunut viikkoon. Huumorin kukka vie meitä kaikkia eteenpäin.”

”KAIKESTA HUOLIMATTA ELÄMÄ PALAUTUU URILLEEN”

”Evan tilanne mullisti meidän elämän. Näin, kuinka hyvä ja mahtava suomalainen sairaanhoito on. Kuitenkaan, se ei riitä. Iso osa tutkimustiedon jakamisesta on järjestöjen varassa. Ilman Epilepsialiittoa en olisi saanut näin paljon tietoa tai löytänyt vertaistukea.”

”Kun diagnoosi tuli ja kaikki oli kaaosta, suurin pelkoni oli, että meidän elämä olisi kääntynyt pääläelleen. Toivon, että joku olisi kertonut minulle tämän minkä tiedän nyt todeksi: kaikesta huolimatta elämä palautuu takaisin samoille urille. Ja pystyn olemaan taas onnellinen.”

Kaisaan vaikutuksen tekivät myös järjestössä toimivat vapaaehtoiset. Kaisan osallistuessa vanhemmille suunnattuun koulutustapahtumaan, vapaaehtoiset vahtivat lapsia. Liiton kautta tullut vertaistuki on myös ollut Kaisalle hyvin tärkeä apu arkeen.

”Olen saanut vertaisäideistä uusia ystäviä, osan kanssa viestittelemme jopa päivittäin. Tapasin heidät, kun etsin vertaistukea. Nyt saatamme viestitellä jopa päivittäin.”

Evan perheenkin saamaa vertaistukitoimintaa, neuvontaa ja tukea järjestetään 15 vammais- ja terveysjärjestössä Pieni ele -keräyksen saamien lahjoitusten avulla. Lahjoitukset mahdollistavat monesti sellaista mikä muuten ei onnistuisi.

KUVA KOTIALBUMI

KUVA MARIA HAAPIO

Kuuloliitto & pieni ele

Pieni ele -keräyksen lahjoituksilla tuetaan vammaisia ja pitkäaikaissairaita Suomessa. Kuuloliitto on mukana Pienessä eleessä ja vie apua eteenpäin. Voit antaa oman tukesi lahjoittamalla MobilePaylla numeroon 64971 tai www.pieniele.fi/lahjoita. Lahjoituksen keräyslippaaseen voit tehdä kunta- ja aluevaalien äänestyspaikoilla huhtikuussa. Kiitos, kaikenkokoisista lahjoituksista on apua! Poliisihallituksen keräyslupa RA 2020/814.

pieni ele

*Kuulo-Auriksen
kuulonkuntoutus
kaikenikäisille*

Toteutamme Kelan palvelukuvausten mukaista kuntoutusta henkilöille, joilla on kuulonalenema.

Tilamme sijaitsevat Helsingin Haagassa, Valkealla talolla.

Kuntoutus, majoittuminen sekä ruokailut ovat kuntoutujille maksuttomia.

Läheinen/läheiset voivat osallistua kuntoutukseen Kelan päätöksen mukaisesti.

Näin haet:

1

Ota yhteys lääkäriisi

Varaa aika sinua hoitavalle lääkärille omalta terveysasemalta, työterveyden kautta tai kuuloasioitasi hoitavalta sairaalalta.

2

Pyydä lääkäriltä B-lausunto

Lausunnossa tulee käydä ilmi kuntoutuksen tarve ja oikea-aikaisuus. Lääkärin tulee lyhyesti suositella sinulle kuulonkuntoutusta perusteluineen.

3

Täytä Kelan hakemus KU 132

Samalla hakemuksella voit hakea **sopeutumisvalmennukseen** (yhteensä 5 arkipäivää) tai **yksilökuntoutukseen** (keskimäärin 3 jaksoa, kukin 5 arkipäivää). Mainitse mahdollisten läheisten osallistuminen.

4

Kela käsittelee ja tekee päätöksen

Hakemuksen käsittelyaika vaihtelee keskimäärin muutaman viikon ja kuukauden välillä. Tieto myönnetystä päätöksestä tulee sinun lisäksi sähköisenä suoraan Kuulo-Aurikselle.

5

Kuulo-Auris on sinuun yhteydessä

Kurssisihteerimme katsoo sinulle sopivat jaksot ja ehdottaa niitä kutsukirjeellä. Tällöin on mahdollista tehdä muutoksia aikatauluihin. Ennen kuntoutusjakson alkamista omaohjaajasi soittaa sinulle ennalta ilmoitettuna aikana.

Lisätietoja ja neuvoja hakemiseen:

☎ 044 770 8444
ma-to 9-15, pe 9-13

📍 Kuulo-Auris,
c/o Valkea Talo
Ilkantie 4,
00400 Helsinki

✉ asiakaspalvelu@auris.fi

🌐 www.kuuloauris.fi

📷 @kuuloauris

📘 facebook.com/kuuloauris

Finska Hörsselförbundet står inför förändringar

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral STEA:s meddelande om nedskärningar i understöden var i slutet av året väntat för många organisationer, men ändå en chockerande nyhet. Det utlovas ännu fler nedskärningar, eftersom avsikten är att minska understöden till social- och hälsovårdsorganisationerna med cirka en tredjedel under innevarande regeringsperiod.

Utredaren **Mika Pyykkö**, tillsatt av social- och hälsovårdsministeriet, presenterar i sin rapport som publicerades i början av året alternativ för beviljande av understöd i framtiden. I social- och hälsovårdsorganisationerna har man förhållit sig kritisk till rapporten, eftersom alternativen anses minska organisationernas självbestämmanderätt och öka den statliga styrningen: Det föreslås att verksamheten i fortsättningen i allt högre grad ska knytas till de riksomfattande målen för främjande av hälsa och välfärd. Dessutom ska den verksamhet som understöds främja likabehandling, jämställdhet och genomförande av de grundläggande rättigheterna. I rapporten föreslås även att understödsbeloppen i fortsättningen ska ställas i relation till organisationens förmögenhet. Detta skulle vara en stor utmaning för många organisationer, eftersom fast egendom kan vara mindre lönsam eller svår att omvandla till pengar.

Enligt en enkät som social- och hälsovårdsorganisationerna låtit genomföra anser 80 procent av finländarna att det är fel ställe att spara på understöden till organisationerna. Organisationerna hjälper människor på sätt som den offentliga sektorn inte kan. Även om kärnan i organisationernas verksamhet är frivilligarbete, försvårar de nedskärningar som nu gjorts väsentligt centralorganisationernas möjligheter att stödja lokalföreningarna och de frivilliga som är verksamma i dem.

Finska Hörsselförbundet fyller 95 år i år. Förbundet har drivit de hörselskadades intressen i nästan hundra år redan. Nedskärningarna i understöden kommer oundvikligen att påverka vår verksamhet, men Finska Hörsselförbundets situation är ändå relativt god: Vårt medlemsantal har inte minskat nämnvärt och vi har mycket aktiva frivilliga aktörer. Effekterna av och synligheten för vår verksamhet har ökat under årens lopp – det är en anledning att fira.

Juha Hietala
Huvudredaktör

Suomessa ei ole kaikki hyvin.

KUNTA- JA ALUEVAALIT LÄHESTYVÄT KEVÄÄLLÄ 2025

Tärkeintä on äänestää.

Olet usean vuoden nähnyt tässä takakannessa mainoksia yritykseni kuulokojeparistoista. Nyt teen tähän poikkeuksen, ja esittäydynkin nyt yrittäjänä sekä sotealan ammattilaisena sinulle hieman henkilökohtaisemmin.

Olen ollut kuulovammaisten vertaistoiminnassa mukana tavalla tai toisella koko ikäni. Minut tempaistiin touhuun mukaan kun isäni, Janne Autiosuo aloitti työt silloisessa Kuulonhuoltoliitto ry:ssä lasten- ja nuorten vertaistoiminnan parissa, kehittäen liiton toimintaa parinkymmenen vuoden ajan. Noiden vuosien aikana olin mukana sellaisissa seikkailuissa, joista on kehkeytynyt aikuisikään ehtiessäni ehkä parhaita muistoja koskaan: Uusia läpi elämän kestäviä luottamuksellisia ystävyyssuhteita kauniissa vaihtelevassa Suomen luonnossa.

Nykyisellään, 36-vuotiaana vertaistoiminta, vammaistyö sekä heikompien puolustaminen kuuluu minun arvomaailmaani siten, että niistä ei tingitä. Säästölinja läpi hyvinvointialueiden on hätkähdyttävä. Leikkurin alla olemme jollakin tapaa jokainen. Se, mitä leikataan, miten leikataan ja miten taloutta hoidetaan, tulisi olla nyt kaikkein tärkeimpänä prioriteettina kunnasta tai hyvinvointialueesta riippumatta, mutta ei kuitenkaan siten, etteikö heikoimpienkin ääni kuuluisi. En tällä tarkoita sitä, että olisimme heikkoja, vaan päinvastoin: Olemme yhdessä vankumattoman vahva äänitorvi, ja yhdessä voimme vaikuttaa myös vammaistyön kehittämiseen. Mutta se vaatii kansalaisvaikuttamista ja äänestämistä.

Ensimmäiset varhaisimmat muistoni ajastuvat Kopolan kurssikeskuksen ympäristöön ja vuodet veivät minua mukanaan aina seikkailuleireiltä vaelluksille Inariin. Tässä olen Kopolan päärakenuksen keittiön oven edessä. Taidan olla noin kahden vuoden ikäinen. Isäni on nuori parikymppinen.

MAINOS

Kuntavaaleissa päätetään kuntakohtaisista asioista ja järjestyksestä. Olen ehdolla Inarin kunnassa Kokoomuksen listoilla. Lisäksi aluevaaleissa Lapin Hyvinvointialueen alueella.

Tulevissa vaaleissa kuntakohtaisesti haluan vaikuttaa ikäihmisten palveluiden turvaamiseen sekä heidän vapaa-ajan toimintojen kehittämiseen. Inarin kunnalla on hyvä talous, ja pidetään siitä kiinni! Aluevaalitasolla haluan parantaa Lapin Hyvinvointialueella tiedolla johtamista, johdonmukaistaa ja yhtenäistää yleistä kansalaisille tehtävää tiedottamista, sekä edistää ikäihmisten ja vammaisten asemaa, sekä etsiä vaihtoehtoisia talousratkaisuja, mutta ennen kaikkea olla ketterä ongelmanratkoja, sillä sitä tarvitaan. Tarvitaan vammaistyön, sotealan ja liiketoiminnan ammattilaisia – sellainen minä olen.

Mikäli en nyt osunut sinun kuntasi tai hyvinvointialueen kohdalle, niin älä huoli – etsi itsellesi parhaiten sopiva ehdokas, joka ajaa sellaisia arvoja, joiden avulla koet, että saadaan Suomi nostettua suosta vaikka yksi askel kerrallaan. Tähän Tarvitaan periksiantamattomuutta ja priorisointia sekä kompromissien kompromisseja. Meillä ei ole yhtään rahaa tuhlattavaksi eikä aikaa olla tekemättä mitään. Kaikkea kaikille ei ole mahdollista, mutta turvatumman fiksun taloudenhoidon myötä voimme panostaa hyvinvointiimme paremmin.

Muista, että äänestämisen on myös sinun velvollisuutesi. Ja tällä kertaa, äänestämisen on ehkä tärkeämpää kuin koskaan.

Ystävällisin terveisin, **Oskari Adler**
Yrittäjä, Merkonomi, Sosionomi

KUNTAVAALIT: Inarin kunta **ALUEVAALIT:** Lapin Hyvinvointialue.

Lapin hyvinvointialue muodostuu Enontekiön, Inarin, Kemín, Kemijärven, Kemnmaan, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pelkosenniemen, Pellon, Posion, Ranuan, Rovaniemen, Sallan, Savukosken, Simon, Sodankylän, Tervolan, Tornion, Utsjoen ja Ylitornion kunnista.

